

„TRANSPARENȚA DECIZIONALĂ ÎN ACTIVITATEA PARLAMENTULUI: PREVEDERI LEGALE, APLICABILITATE ȘI APLICARE”

STUDIU

AUTOR: MARIANA KALUGHIN

Acest studiu a fost elaborat în cadrul proiectului *“Parlament și Guvern deschis: consolidarea transparenței decizionale prin participare publică”* implementat de Asociația ADEPT cu suportul financiar al programului Matra Kap (Ambasada Regatului Țărilor de Jos).

LISTA DE ABREVIERI

BP	Biroul permanent al Parlamentului
CAPDR	Comisia administrație publică și dezvoltare regională
CAIA	Comisia agricultură și industrie alimentară
CCECTSM	Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media
CDORI	Comisia drepturile omului și relații interetnice
CEBF	Comisia economie, buget și finanțe
CJNI	Comisia juridică, numiri și imunități
CMSC	Comisia mediu și schimbări climatice
CPEIE	Comisia politică externă și integrare europeană
CPSSF	Comisia protecție socială, sănătate și familie
CPSF	Comisia permanentă sesizată în fond
CSNAOP	Comisia securitate națională, apărare și ordine publică
DJ	Direcția juridică a Aparatului Parlamentului/Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului

CUPRINS

LISTA DE ABREVIERI	2
CUPRINS	3
INTRODUCERE	4
1. Precondițiile asigurării transparenței decizionale în activitatea Parlamentului RM: cadrul legal și instituțional	8
2. Punerea în aplicare de către Parlamentul RM a prevederilor legale privind transparența în procesul decizional	18
2.1. Transparența lucrărilor Parlamentului	18
2.2. Transparența activității organelor de lucru ale Parlamentului.....	24
3. Valorificarea de către Parlamentul RM a contribuțiilor publicului.....	27
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	33
ANEXA nr. 1	36
ANEXA nr. 2	50

INTRODUCERE

Dreptul la informații este unul din drepturile fundamentale ale omului, fiind garantat prin art. 34 din Constituția RM. Acest drept nu poate fi îngrădit, autoritățile publice fiind obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

Dreptul la informații nu poate fi asigurat decât printr-un nivel adecvat al transparenței autorităților publice. Însă, asigurarea transparenței procesului decizional în cadrul unei autorități publice nu trebuie să devină un scop în sine. Transparența decizională, prin finalitatea urmărită, trebuie să asigure punerea în exercițiu de către cetățeni a dreptului la administrare, statuat prin art. 39 din Constituția RM. Astfel, de rînd cu dreptul de a accesa o funcție publică, cetățenilor Republicii Moldova li se garantează dreptul de a participa la administrarea treburilor publice nemijlocit, precum și prin reprezentanții lor.

Atît dreptul la informații, cît și dreptul la administrare, sînt corespondente prevederilor mai multor acte internaționale importante, cum ar fi: Declarația Universală a Drepturilor Omului (articolele 19 și 21); Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (articolele 19 și 25); Recomandarea Rec (2002) 2 a Comitetului de M iniștri al Consiliului Europei către statele membre privind accesul la documentele publice. Totodată, transparența în procesul decizional este o exigență solicitată prin mai multe standarde, cum ar fi cele ale Comisiei Europene: Cartea Albă a Bunei Guvernări; Spre o cultură consolidată a consultării și dialogului – propunere cu privire la principii generale și norme minime aplicabile consultărilor angajate de Comisie cu părți interesate.

Evident, transparența și accesibilitatea, de rînd cu reprezentativitatea, responsabilitatea și eficiența, sînt valori-cheie, asupra cărora trebuie să vegheze Legislativul.¹ Un Legislativ transparent este un Legislativ deschis națiunii și transparent în activitate. Un Legislativ accesibil este un Legislativ, care antrenează publicul în gestionarea procesului de legiferare.

Importanța transparenței și accesibilității în activitatea parlamentară este determinată de rolul unic al Legislativului într-o democrație – a-și reprezenta electoratul și a se ghida în activitate de necesitățile, interesele și aspirațiile cetățenilor. Un Legislativ poate deveni credibil, dacă este realmente transparent și accesibil.

Menținerea credibilității instituționale devine o reală provocare pentru Parlamentul RM. Potrivit Barometrului de opinie publică² se atestă o reducere a încrederii cetățenilor în legislativ, în aprilie 2012 – 73% din respondenți nu prea au/nu au deloc încredere în Parlament, în noiembrie 2012 – 79,3%, iar în aprilie 2013 gradul de neîncredere ajunge la 85%.

Problema credibilității este conexă percepției potențialului instituțional de coruptibilitate. Potrivit Barometrului global al corupției, lansat în anul 2010 de Transparency International,

---

¹ http://www.ipu.org/PDF/publications/democracy_en.pdf - Parliament and democracy in the twenty-first century: a guide to good practice. p. 10.

² <http://www.ipp.md/lib.php?l=ro&idc=156>

Legislativul în RM se regăsește printre instituțiile afectate sporit de corupție, obținând un scor de 3,7 (pe o scală unde 1 - deloc corupt iar 5 - extrem de corupt).³ Aceeași cercetare, potrivit rezultatelor lansate în anul 2013, denotă că 75% din respondenții din RM percep Parlamentul ca fiind corupt/extrem de corupt.⁴

Este absolut eronată ideea că Parlamentul, în virtutea specificului atribuțiilor, spre deosebire de Executiv, are riscuri neînsemnate de corupție. În fapt, corupția în cazul Parlamentului, soldată cu coruperea legilor, este tipologic distinctă de corupția administrativă, însă la fel de periculoasă, dacă nu cea mai periculoasă, prin scopul urmărit și impactul social. Or, în cazul Parlamentului, unele grupuri sau persoane, prin acordarea de avantaje necuvenite unor funcționari, deputați sau partide, pe căi ilicite și, evident, netransparente, influențează în folos propriu, contrar interesului public, conținutul unor legi. Impactul fenomenului este dezastruos, semnalând captivitatea unui stat.⁵

Mai mult, nivelul de integritate a Parlamentului, reieșind din atribuțiile acestuia (legislativă, control, numiri în funcții), determină nivelul de integritate a altor autorități publice. În acest sens se expune Rezoluția 1214 (2000) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei „Rolul Parlamentelor în lupta împotriva corupției”: un parlament este o instituție fundamentală a unei țări, deoarece este expresia esențială a voinței poporului și, prin urmare, are drept primă responsabilitate de a lupta împotriva corupției sub toate formele sale, mai ales în viața publică, dar și din ce în ce mai mult în întreaga economie. Parlametele trebuie să îndeplinească această sarcină în interesul moralității generale a societății, precum și al progresului său economic durabil, unde onestitatea și încrederea sînt vitale.

În fapt, corupția există oriunde există monopol decizional și putere discreționară, corupția fiind mai multă, dacă este puțină responsabilitate, integritate și transparență.

Formula enunțată în Cartea de bază a UNDP privind responsabilitatea, transparența și integritatea, este perfect aplicabilă și Parlamentului.

CORUPȚIA = (MONOPOL + PUTERE DISCREȚIONARĂ) – (RESPONSABILITATE + INTEGRITATE + TRANSPARENȚĂ)

Reieșind din aceasta, date fiind monopolul și puterea discreționară, practic nelimitate, ale Parlamentului, există o singură cale de diminuare a vulnerabilității și de sporire a credibilității acestuia – sporirea responsabilității, integrității și transparenței.

Parlamentele lumii au abordat problema în mod diferit, existînd și anumite practici general acceptate și afirmate.⁶

Parlamentul RM, la fel, implementează anumite mecanisme de cooperare cu societatea civilă, acestea constituind obiectul de cercetare al prezentului studiu, scopul fiind -

³ <http://www.transparency.md/content/view/900/48/lang,en/>

⁴ <http://www.transparency.org/gcb2013/country/?country=moldova>

⁵ <http://siteresources.worldbank.org/INTWBIGOVANTCOR/Resources/contribution.pdf> - Anticorruption in transition - a contribution to the policy debate.

⁶ O sinteză a acestora poate fi găsită în: Parliament and democracy in the twenty-first century: a guide to good practice (http://www.ipu.org/PDF/publications/democracy_en.pdf), Handbook on Transparency and Accountability of Parliament (<http://www.agora-parl.org/node/2756>), Rapport parlementaire mondial: L'évolution de la représentation parlementaire. (<http://www.ipu.org/pdf/publications/gpr2012-full-f.pdf>).

cercetarea și evaluarea practicilor aplicate de către Parlament în respectarea cadrului legal privind transparența în procesul decizional.

Întru realizarea scopului s-au urmărit următoarele obiective:

- analiza și evaluarea *Precondițiilor* care determină nivelul transparenței procesului decizional parlamentar: cadrul legal (legi și acte normative subordonate) și cadrul instituțional (actori și mecanisme);
- evaluarea nivelului de *Punere în aplicare* de către Parlament a prevederilor legale privind transparența decizională, cu viziune specială asupra transparenței lucrărilor și organelor de lucru ale Parlamentului;
- evaluarea *Finalității* - valorificarea de către Parlament a contribuțiilor publicului;
- formularea concluziilor referitoare la nivelul de transparență decizională parlamentară și recomandărilor privind îmbunătățirea stării de fapt.

Studiul este axat pe evaluarea activității parlamentului în perioada 27 septembrie 2012 – 30 iunie 2013, astfel fiind temporar acoperită sesiunea toamnă, 2012 și sesiunea primăvară, 2013 (pînă în 30 iunie 2013).

Studiul este multe-aspectual și se axează, reieșind din obiective, asupra următorilor indicatori: Precondiții; Punerea în aplicare; Finalitatea.

Întru realizarea studiului au fost puse în uz următoarele metode de cercetare:

- analiza cadrului legal relevant prin prisma vulnerabilității normelor de drept, precum și identificarea deficiențelor normative (formulări ambigui, norme în alb, discreții excesive, lipsa (insuficiența) mecanismelor de control, responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare etc.);
- urmărirea respectării exigențelor de transparență în parcursul legislativ (înaintarea, înregistrarea, examinarea, adoptarea) al proiectelor de acte legislative în perioada evaluată, precum și sinteza (generalizarea) datelor obținute;
- exemplificarea carențelor (transparență eșuată) prin studiu de caz (proiecte de acte legislative la examinarea și adoptarea cărora nu a fost asigurată transparența decizională);
- analiza și evaluarea indicatorilor și sub-indicatori potrivit următoarelor puncte de reper:

Precondiții	Cadrul legal	<ul style="list-style-type: none"> - Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional; - Concepția privind cooperarea dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr. 373-XVI din 29.12.2005; - Hotărîrea Biroului permanent nr. 2-XVI din 16.02.2006 cu privire la modul de executare a Hotărîrii Parlamentului nr. 373-XVI din 29.12.2005; - Instrucțiunea privind circulația proiectelor de acte legislative în Parlament, aprobată prin Hotărîrea Biroului permanent al Parlamentului nr. 30 din 07.11.2012; - Regulamentul de organizare și funcționare a Secretariatului Parlamentului Republicii Moldova, aprobat prin Hotărîrea Biroului permanent al Parlamentului nr. 31 din 12.12.2012.
--------------------	---------------------	--

	Cadrul instituțional	Atribuțiile în procesul de cooperare cu societatea civilă a următorilor actori-cheie: - Președintele Parlamentului; - Frațiunea parlamentară; - Biroul permanent; - Comisia parlamentară permanentă sesizată în fond; - Secretariatul Parlamentului.
Punerea în aplicare	Transparența lucrărilor Parlamentului	- Transparența sesiunilor și ședințelor Parlamentului; - Transparența procedurii legislative; - Transparența procedurii de vot.
	Transparența organelor de lucru ale Parlamentului	- Transparența activității Biroului permanent; - Transparența activității comisiilor parlamentare permanente.
Finalitatea	Valorificarea contribuțiilor publicului	Sinteza și generalizarea contribuțiilor în: - Rapoartele Parlamentului; - Rapoartele comisiilor parlamentare permanente asupra proiectelor de acte.

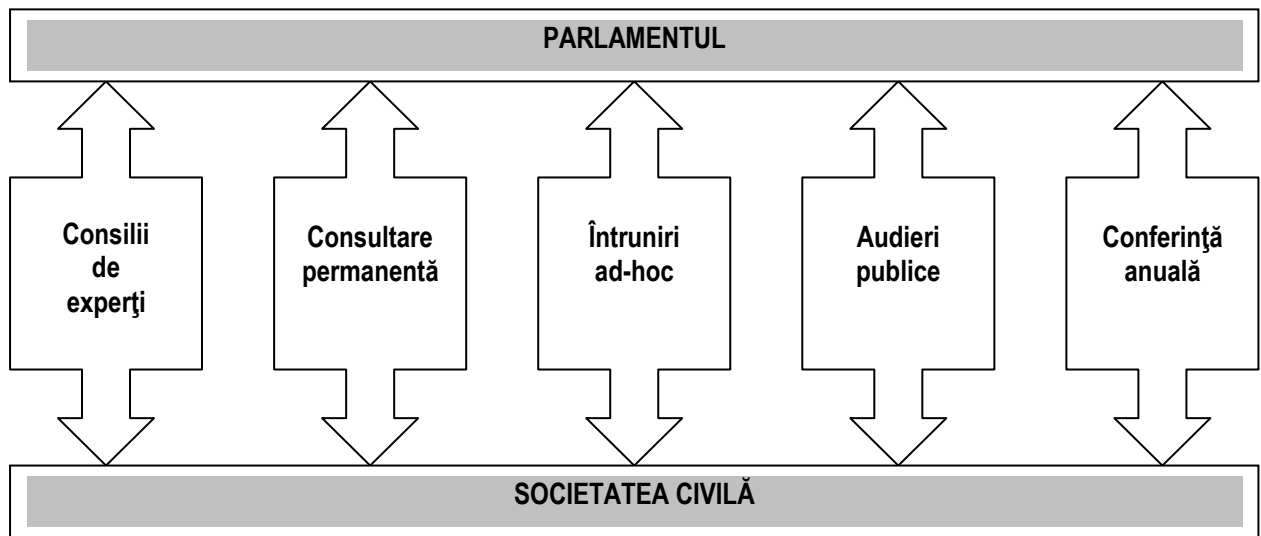
Cercetarea este una, mai degrabă, calitativă, oferind o imagine de ansamblu a stării de fapt. În realizarea studiului s-au utilizat, pe lângă altele, următoarele surse principale:

- informațiile plasate pe web site-ul Parlamentului (la starea de fapt din 30.06.2013) – sursa de bază, prezumând că activitatea unei autorități publice este transparentă exact în măsura, în care un cetățean poate să se informeze din informațiile web, aceste informații fiind atât de complete și relevante, încât cetățeanul nu trebuie să mai depună eforturi suplimentare în a se informa (solicitări de informații);
- informațiile relevante scopului studiului conținute în rapoartele (notele analitice) elaborate de Secretariat și subdiviziunile Secretariatului;
- documente de politici relevante scopului Studiului, precum și rapoartele privind implementarea acestora;
- cercetările relevante scopului studiului realizate de alte organizații non-guvernamentale naționale.

1. Precondițiile asigurării transparenței decizionale în activitatea Parlamentului RM: cadrul legal și instituțional

Bazele cooperării Parlamentului cu publicul au fost edificate prin Concepția privind cooperarea dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 373-XVI din 29.12.2005 (în continuare – Concepție).

Concepția, în pct. 3.5, stabilește următoarele forme de cooperare:

Fiecare din formele enunțate de cooperare se distinge prin modalitățile de organizare și desfășurare, participanți și scopul urmărit:

Consilii de experți	Create de comisiile permanente, pe lângă comisii, din componența reprezentanților organizațiilor societății civile, conform direcțiilor principale de activitate ale comisiilor.
Consultare permanentă	Plasarea proiectelor de acte legislative pe web site-ul Parlamentului, organizațiile societății civile obținând posibilitatea, în termen de 15 zile lucrătoare de la data plasării sau de la solicitarea expresă a Parlamentului, să se expună asupra acestora. Recepționarea contribuțiilor urmează să fie confirmată de către Parlament, fiind comunicată decizia privind acceptarea sau neacceptarea (deplină sau parțială) a contribuțiilor, cu argumentarea acestei decizii.
Întruniri ad-hoc	Organizate la inițiativa Președintelui Parlamentului, a Biroului permanent, a comisiilor parlamentare permanente, a fracțiunilor parlamentare sau a organizațiilor societății civile, pentru consultări asupra unor probleme concrete de pe agenda Parlamentului și asupra altor probleme de interes național.
Audieri publice	Organizate de către fiecare comisie parlamentară permanentă, cel puțin o dată pe an, întru consultarea organizațiilor societății civile în probleme de pe agenda Parlamentului sau în alte probleme de interes național.
Conferință anuală	Convocată de către Președintele Parlamentului, cu participarea reprezentanților organizațiilor societății civile, precum și a reprezentanților din cadrul Parlamentului, pentru a evalua gradul de cooperare și pentru a decide asupra unor noi direcții de cooperare între Parlament și organizațiile societății civile.

Mecanismul propriu-zis al cooperării Parlamentului cu societatea civilă a fost concretizat prin Hotărîrea Biroului permanent nr. 2-XVI din 16.02.2006 cu privire la modul de executare a Hotărîrii Parlamentului nr. 373-XVI din 29 decembrie 2005. În acest context nu putem să nu constatăm că actul pre-citat nu este plasat pe web site-ul Parlamentului, publicul neavînd astfel acces facilitat la actele care îl vizează.

Cu siguranță, așteptările noastre, în partea ce ține de sporirea transparenței decizionale parlamentare odată cu intrarea în vigoare a prevederilor Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional (în continuare – Legea nr. 239/2008), păreau mai mult decît justificate.

În acest studiu nu tindem să analizăm detaliat calitatea și potențiala eficiență a Legii nr. 239/2008. Această analiză a fost efectuată atît la faza de elaborare, cît și la faza de monitorizare a procesului de implementare, de mai multe ONG: Raport de expertiză la proiectul Legii privind transparența în procesul decizional (Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției)⁷; Raport de monitorizare „Activitatea Parlamentului Republicii Moldova în anul 2011” (Asociația pentru Democrație Participativă (ADEPT))⁸; Raport final de monitorizare a respectării transparenței decizionale (iulie-decembrie 2011) (ADEPT)⁹; Raport anual de monitorizare „Accesul la informație și transparența în procesul decizional” – 2010 (Centrul Acces-Info)¹⁰; Raport anual de monitorizare „Accesul la informație și transparența în procesul decizional: evoluție și ... inerție” – 2011 (Centrul Acces-Info)¹¹.

Totuși, nu putem să nu constatăm întîrzierile esențiale, care devin deja tradiționale, în aplicarea prevederilor legale. Deși Guvernul trebuia să elaboreze și să adopte actele normative necesare executării legii în termen de 3 luni de la data publicării, 05 decembrie 2008, acest lucru s-a întîmplat mult mai tîrziu prin Hotărîrea Guvernului nr. 96 din 16.02.2010 cu privire la acțiunile de implementare a Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. Aceași constatare este valabilă și pentru Parlament. Întîrziat, prin Legea nr. 72 din 04.05.2010, întru implementarea art. 13 alin. (4) din Legea nr. 239/2008, se intervine cu completări în Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797 din 02.04.1996 (în continuare – Regulamentul Parlamentului). În mod special, acestea se referă la organizarea procedurilor de consultare publică de către comisia permanentă sesizată în fond (art. 49¹ din Regulamentul Parlamentului). Completările, însă, poartă un caracter atît de general, reglementările de bază lăsîndu-se la discreția comisiilor, încît nu pot imprima o schimbare calitativă.

Mai multă claritate în ceea ce privește asigurarea transparenței decizionale este oferită prin Instrucțiunea privind circulația proiectelor de acte legislative în Parlament, aprobată prin Hotărîrea Biroului permanent al Parlamentului nr. 30 din 07.11.2012, intrată în vigoare de la 01 ianuarie 2013 (în continuare – Instrucțiune).

Instrucțiunea, reieșind din obiectul de reglementare statuat în pct. 1.1.2, stabilește reguli privind modul și cerințele de înregistrare, distribuire și examinare a proiectelor de acte legislative în organele de lucru ale Parlamentului și în subdiviziunile Secretariatului

---

⁷ <http://capc.md/ro/expertise/avize/page14.html>

⁸ <http://www.e-democracy.md/files/raport-monitorizare-parlament-2011.pdf>

⁹ <http://www.e-democracy.md/files/final-report-transparency-2011.pdf>

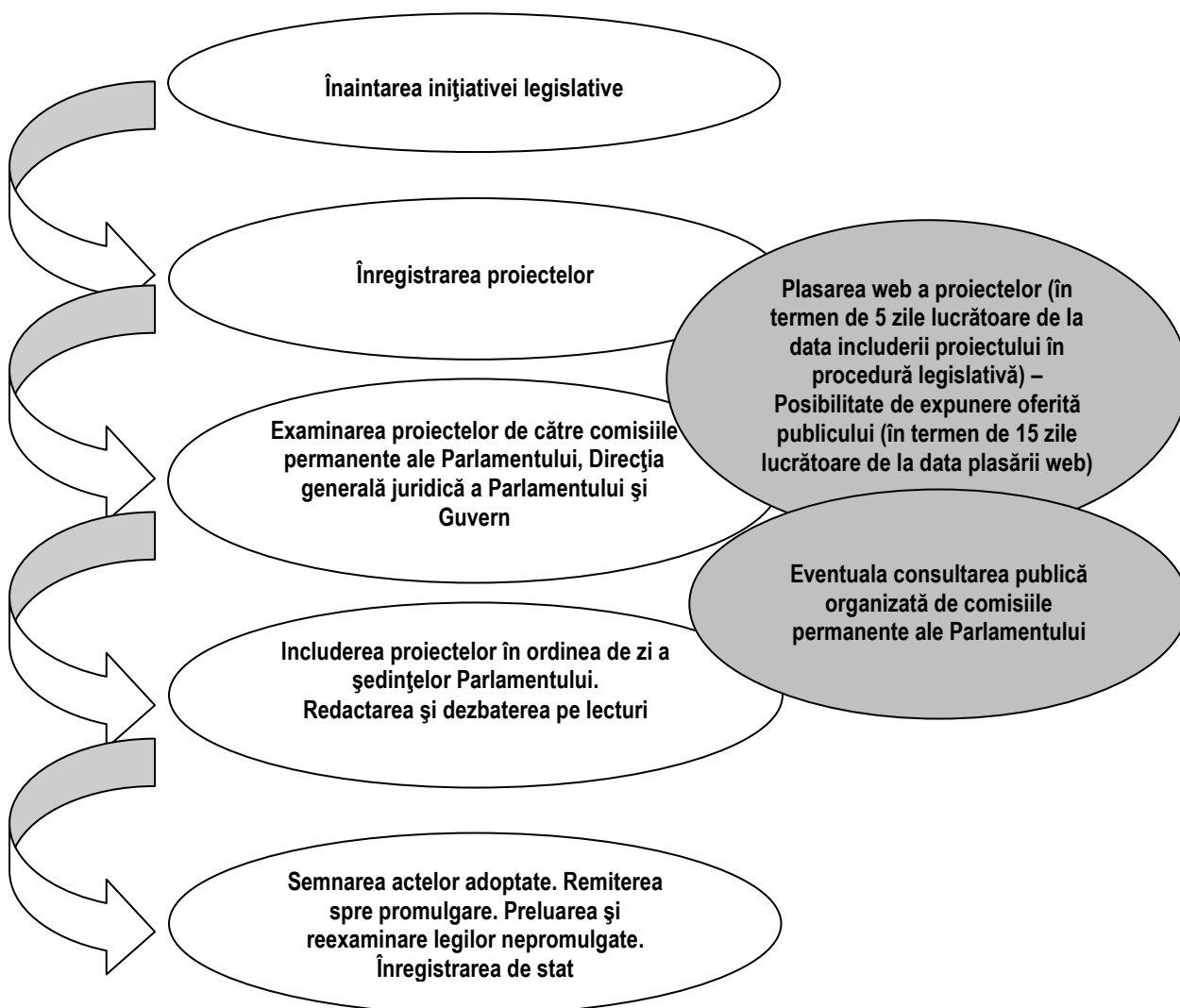
¹⁰ <http://www.acces-info.org.md/index.php?cid=146&lid=933>

¹¹ <http://www.acces-info.org.md/index.php?cid=146&lid=1413>

Parlamentului (avizarea proiectelor), precum și reguli privind pregătirea proiectelor de acte legislative pentru dezbateri în plenul Parlamentului (pregătirea rapoartelor, redactarea și pregătirea textelor finale ale proiectelor de acte legislative), semnarea actelor legislative adoptate și remiterea acestora spre promulgare, preluarea și reexaminarea legilor nepromulgate de Președintele Republicii Moldova și trimise Parlamentului.

În mod schematic, circuitul proiectelor de acte legislative cuprinde mai multe etape distincte.

Publicul poate contribui la procesul decizional din momentul plasării proiectului pe web site-ul Parlamentului, precum și în cadrul consultărilor publice în eventualitatea organizării acestora:

Merită apreciere faptul, că Instrucțiunea, în punctele 2.1.3-2.1.4, prevede expres și exhaustiv actele obligatorii proiectului la depunere, precum și actele dosarului de însoțire a proiectului, care urmează a fi plasate și pe web site-ul Parlamentului:

Acte obligatorii proiectului la depunere	Dosarul de însoțire a proiectului
<p>Pentru inițiativa Guvernului Adresa de înaintare a inițiativei legislative, semnată de Prim-ministru sau de Secretarul general al Guvernului; Hotărîrea Guvernului privind aprobarea proiectului de act legislativ, însoțită de traducerea în limba rusă; Proiectul de act legislativ, însoțit de traducerea în limba rusă; Nota informativă la proiectul de act legislativ, însoțită de traducerea în limba rusă; Expertiza juridică și expertiza anticorupție.</p>	<p>Actul în temeiul căruia s-a inițiat elaborarea proiectului de act legislativ; Avizele autorităților și instituțiilor interne interesate; Sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice în modul stabilit de Legea nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional;</p>
<p>Pentru inițiativa deputaților Adresa de înaintare a inițiativei legislative, semnată de deputat/deputați; Proiectul de act legislativ, prezentat în limba de stat și/sau în limba rusă; Nota informativă la proiectul de act legislativ; Expertiza juridică, parte componentă a avizului Guvernului; Expertiza anticorupție, în conformitate cu rezoluția Președintelui Parlamentului.</p>	<p>Rezultatele expertizelor juridice, anticorupție, economice, financiare, științifice, ecologice, lingvistice și de alt gen, dacă acestea au fost efectuate în procesul elaborării proiectului de act legislativ. Expertiza juridică și expertiza anticorupție sînt obligatorii pentru toate proiectele de acte legislative;</p>
<p>Pentru inițiativa Președintelui Republicii Moldova Adresa de înaintare a inițiativei legislative, semnată de Președintele Republicii Moldova; Copia hotărîrii Guvernului privind aprobarea proiectului de act legislativ, însoțită de traducerea în limba rusă (în funcție de tipul proiectului de act legislativ); Proiectul de act legislativ, însoțit de traducerea în limba rusă; Nota informativă la proiectul de act legislativ, însoțită de traducerea în limba rusă; Expertiza juridică și expertiza anticorupție.</p>	<p>Lista actelor ce necesită a fi elaborate sau revizuite în legătură cu adoptarea actului legislativ; Tabelul de concordanță care prevede compatibilitatea proiectului de act legislativ cu legislația comunitară, întocmit în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr. 1345 din 24 noiembrie 2006 cu privire la armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară, precum și declarația de compatibilitate a proiectului de act legislativ cu legislația comunitară, emisă în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr. 190 din 21 februarie 2007 privind crearea Centrului de armonizare a legislației.</p>
<p>Pentru inițiativa Adunării Populare a Găgăuziei Adresa de înaintare a inițiativei legislative, semnată de Președintele Adunării Populare a Găgăuziei; Hotărîrea Adunării Populare a Găgăuziei privind adoptarea proiectului de act legislativ; Proiectul de act legislativ, însoțit de traducerea în limba rusă; Nota informativă la proiectul de act legislativ, însoțită de traducerea în limba rusă; Expertiza juridică și expertiza anticorupție.</p>	<p>Tabelul de concordanță care prevede compatibilitatea proiectului de act legislativ cu legislația comunitară, întocmit în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr. 1345 din 24 noiembrie 2006 cu privire la armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară, precum și declarația de compatibilitate a proiectului de act legislativ cu legislația comunitară, emisă în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr. 190 din 21 februarie 2007 privind crearea Centrului de armonizare a legislației.</p>

La fel, Instrucțiunea este valoroasă prin faptul, că conține, în pct. 2.1.7, prevederi speciale, privind proiectele de hotărîri cu caracter individual și alte hotărîri care nu conțin norme de drept, fiind prevăzute și anumite acte suplimentare pentru inițiativele privind desemnarea sau numirea candidaților pentru anumite funcții, precum și anumite acte suplimentare pentru inițiativele ce țin de formarea organelor de lucru ale Parlamentului:

Acte obligatorii	Acte suplimentare
Adresa de înaintare a inițiativei legislative de către inițiator; Actul de aprobare a proiectului de hotărâre, după caz; Proiectul de hotărâre; Nota informativă la proiectul de hotărâre.	<p>De desemnarea sau numirea candidaților pentru anumite funcții Actele prevăzute de legislație (copiile actelor de studii, cererea/declarația privind acordul persoanei de a fi ales/desemnat/numit, curriculum vitae, certificatul medical, declarația cu privire la venituri și proprietate, lista de subscripție și, după caz, alte documente necesare); Propunerea de alegere/numire/desemnare în funcție în cadrul autorităților și instituțiilor publice aflate sub controlul Parlamentului; Rezultatele concursului sau selecției; Raportul privind corespunderea pentru funcția respectivă; Avizul comisiei de profil; Alte acte necesare pentru fiecare funcție.</p> <p>Formarea organelor de lucru Hotărârea Biroului permanent sau extrasul din procesul-verbal al ședinței fracțiunii parlamentare. Nota informativă și adresa de înaintare nu sînt obligatorii.</p>

Instrucțiunea, însă, nu este la fel de detaliată în partea ce ține de consultarea publică. Normele se reduc la o reiterare, în punctele 3.6.1-3.6.3, a competențelor comisiei permanente sesizate în fond în organizarea procedurilor de consultare publică, fiind făcute referințe generale la Regulamentul Parlamentului, Legea nr. 239/2008, Concepție, Hotărârea Biroului permanent nr. 2-XVI din 16.02.2006 cu privire la modul de executare a Hotărârii Parlamentului nr. 373-XVI din 29 decembrie 2005.

Astfel, normele, în partea ce ține de organizarea și desfășurarea consultărilor publice, rămîn în continuare prea generale pentru a fi explicite și aplicabile și, ca urmare – prevederile nu sînt puse în aplicare sau se aplică neuniform și inefficient.

Aceeași constatare reținem și pentru prevederile ce țin de cadrul instituțional menit să asigure transparența decizională parlamentară. Normele, fiind conținute dispersat în mai multe acte, evident diminuează potențiala eficiență a actorilor-cheie.

Reieșind din prevederile legale din actele normative menționate, raportîndu-le și celor conținute în Regulamentul de organizare și funcționare a Secretariatului Parlamentului Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Biroului permanent al Parlamentului nr. 31 din 12.12.2012 (în continuare – Regulament), transparența decizională în activitatea Parlamentului este asigurată prin următorul cadru instituțional:

Președinte Parlament	- inițiază organizarea întrunirilor ad-hoc (pct. 3.5. lit. c) din Concepție); - convoacă conferința anuală (pct. 3.5. lit. e) din Concepție).
Fracțiune parlamentară	- Inițiază organizarea întrunirilor ad-hoc (pct. 3.5. lit. c) din Concepție).
Biroul permanent al Parlamentului	- stabilește modul de dezbateră publică a proiectelor, de acumulare, examinare și dezbateră a propunerilor prezentate în legătură cu aceasta (art. 13 alin. (1) lit. g) din Regulamentul Parlamentului); - asigură controlul plasării la timp pe web site-ul Parlamentului a proiectelor, a ordinii de zi, a stenogramelor ședințelor plenare, precum și a altei informații pasibile de a fi publicată (art. 13 alin. (1) lit. h) din Regulamentul Parlamentului); - inițiază organizarea întrunirilor ad-hoc (pct. 3.5 lit. c) din Concepție).

<p>Comisia permanentă sesizată în fond</p>	<ul style="list-style-type: none"> - asigură consultarea publică a proiectelor de acte legislative și a propunerilor legislative cu părțile interesate prin organizarea de dezbateri și audieri publice, prin intermediul altor proceduri de consultare stabilite de legislația cu privire la transparența în procesul decizional (art. 49¹ alin. (1) din Regulamentul Parlamentului); - asigură informarea publicului privind consultarea publică a proiectelor (pct. 3.6.1. din Instrucțiune); - responsabil de consultarea publică în cadrul comisiilor permanente este deputatul raportor și consultantul din comisia permanentă responsabil de lucrul cu proiectul de act legislativ, care va întocmi și procesul-verbal privind contribuțiile părților interesate (pct. 3.6.3. din Instrucțiune); - stabilește procedura de consultare, ținând cont de caracterul proiectului, de preocuparea părților interesate pentru subiectul abordat, de alte aspecte relevante (art. 49¹ alin. (2) din Regulamentul Parlamentului); ; - în cazul organizării unor întruniri publice în scopul consultării, stabilește regulile de organizare și de desfășurare a acestora (art. 49¹ alin. (3) din Regulamentul Parlamentului); - la ședința Biroului permanent, în care se examinează chestiunea privind înscrierea pe ordinea de zi a proiectului de act legislativ, comisia permanentă sesizată în fond prezintă, între altele, și rezultatele consultării publice a proiectului (art. 57 alin. (2) lit. e¹) din Regulamentul Parlamentului); - analizează recomandările parvenite ca urmare a consultării publice și decide asupra acceptării sau respingerii fiecărei recomandări în parte (pct. 3.6.6 din Instrucțiune); - dispune plasarea, conform legii, pe web site-ul Parlamentului a sintezei recomandărilor recepționate în cadrul consultărilor publice (art. 49¹ alin. (4) din Regulamentul Parlamentului); - creează consilii de experți (pct. 3.4. lit. a) din Concepție); - organizează, cel puțin o dată în an, audieri publice (pct. 3.4. lit. d) din Concepție); - inițiază organizarea întrunirilor ad-hoc (pct. 3.5. lit. c) din Concepție); - întocmește o listă a asociațiilor consfințite în corespundere cu legea, a altor părți interesate de domeniul lor de activitate, care va fi modificată și completată periodic, inclusiv la inițiativa părților interesate (art. 27 alin. (4) din Regulamentul Parlamentului).
<p>Secretariatul Parlamentului</p>	<p><i>Cabinetele persoanelor cu funcții de demnitate publică</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - acordă asistență în ce privește conlucrarea cu autoritățile publice, cu reprezentanții societății civile și cu mass-media (art. 13 alin. (2) lit. d) din Regulament). <p><i>Asistentul deputatului</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - organizează comunicarea deputatului cu autoritățile publice, cu reprezentanții societății civile și cu mass-media (art. 14 alin. (2) lit. d) din Regulament). <p><i>Secretariatele comisiilor permanente</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - asigură organizarea consultărilor, dezbaterilor și audierilor publice (art. 15 lit. (2) lit. c) din Regulament).

	<p><i>Direcția generală informațional-analitică</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - asigură transparența procesului legislativ și dezvoltarea mecanismelor de cooperare între Parlament și societatea civilă, inclusiv, prin: elaborarea studiilor cu caracter informativ, de analiză și de sinteză, necesare activității parlamentare pe plan intern și extern; asigurarea transparenței procesului legislativ și monitorizarea procesului de comunicare între Parlament și societatea civilă; asigurarea funcționalității și dezvoltării Spațiului Informatic Integrat și a paginii web a Parlamentului (art. 20 din Regulament); - asigură plasarea pe pagina web oficială a Parlamentului a informațiilor cu privire la: regulile interne privind procedurile de informare, consultare și participare la procesul de examinare și adoptare a actelor legislative; proiectele de acte legislative și materialele conexe acestora; rezultatele consultării publice (procesele-verbale ale întrunirilor publice consultative, sinteza recomandărilor); alte informații (pct. 3.6.4 din Instrucțiune); - actualizează permanent informațiile de pe pagina web oficială a Parlamentului referitoare la proiectele de acte legislative introduse în procedură legislativă (pct. 2.2.22 din Instrucțiune).
--	---

La general, legislația în vigoare stabilește un anumit cadru, inclusiv instituțional, menit să asigure transparența decizională parlamentară. Totuși, mai multe vulnerabilități ale acestuia se cer a fi depășite. În tabelul de mai jos se conțin vulnerabilitățile identificate, obiecțiile reținute referitor la anumite prevederi, precum și recomandări ce țin de îmbunătățirea normelor¹²:

Vulnerabilitățile identificate	Obiecții	Recomandări
Caracter dispersat al normelor Lacune de drept	<p>Reglementările privind asigurarea transparenței în procesul decizional parlamentar sînt conținute în mai multe acte normative. Astfel, pînă la urmă, procedurile rămîn pentru public neclare și confuze.</p> <p>Actele normative, vizînd transparența decizională în activitatea Parlamentului, nu conțin reglementări privind Raportul cu privire la transparența în procesul decizional.</p>	<p>Completarea Regulamentului Parlamentului cu prevederi cuprinzătoare sistematizate care vizează asigurarea transparenței, fie sistematizarea tuturor normelor într-un act normativ separat, un eventual Regulament privind asigurarea transparenței decizionale parlamentare. Prevederile ar trebui să conțină reglementări privind: formele și procedurile consultărilor publice; recepționarea, analiza și sinteza recomandărilor;</p>

¹² Analiza a fost efectuată potrivit Ghidului teoretico-practic al CAPC pentru efectuarea expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și alte acte normative (http://www.capc.md/docs/guide_capc_rom.doc).

		<p>întocmirea și publicarea Raportului cu privire la transparența în procesul decizional; responsabilitățile actorilor-cheie; lista exhaustivă a documentelor obligatorii pentru plasare web, inclusiv ce vizează activitatea fracțiunilor parlamentare, Biroului permanent, comisiilor permanente etc.; termene exprese, mecanisme de control etc.</p>
<p>Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare</p>	<p>Legea nr. 239/2008, în art. 13 alin. (5), prevede sancționarea împiedicării accesului la ședințele publice ale autorităților publice sau compromiterea procesului decizional prin tănuirea informației de interes public ori prin denaturarea acesteia, fără a specifica exact natura sancțiunii aplicabile.</p> <p>În primul rând, remarcăm că atât fapta de tănuire, cât și cea de denaturare, necesită la calificare dovada intenției, dovadă greu de obținut. Pe când, dacă se vrea cu adevărat eficientizarea procesului decizional în cadrul autorităților publice, trebuie să fie urmărite, în egală măsură: neinformarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziilor, nepunerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia, neconsultarea, neexaminarea recomandărilor, neinformarea publicului referitor la desfășurarea ședinței publice, neinformarea publicului referitor la deciziile adoptate, neîntocmirea sau întocmirea neadecvată și nepublicarea rapoartelor privind transparența în procesul decizional.</p> <p>În al doilea rând, normele sînt confuze în ce privește contestarea acțiunilor sau deciziilor autorităților publice pentru nerespectarea Legii nr. 239/2008.</p> <p>Unica sancțiune aplicabilă, reieșind din normele existente, ar putea fi, în exclusivitate, o sancțiune disciplinară. Pentru a evalua potențiala eficiență a mecanismului de sancționare a încălcărilor prevederilor legale, de obicei, se recurge la analiza statisticilor privind sancțiunile aplicate. Reieșind din faptul că Parlamentul nu oferă statistici în acest sens, ne vom referi la informațiile furnizate de Cancelaria de Stat, care are misiunea să monitorizeze respectarea prevederilor</p>	<p>Revizuirea Legii nr. 239/2008 în partea ce ține de mecanismul de sancționare a încălcărilor prevederilor legale.</p>

	<p>referitoare la transparența decizională în activitatea organelor centrale de specialitate. Raportul privind implementarea reformei administrației publice centrale în Republica Moldova în anul 2012¹³ este absolut lacunar în partea ce ține de sancțiuni. Acest fapt, în opinia noastră, nu se datorează lipsei de încălcări. Or, rapoartele organizațiilor non-guvernamentale în monitorizarea legii confirmă contrariul. Acest fapt se datorează potențialului redus oferit de lege în identificarea și sancționarea încălcărilor în domeniu.</p>	
Lipsa/insuficiența mecanismelor de control	<p>Potrivit art. 13 alin. (1) lit. g) din Regulamentul Parlamentului, Biroul permanent asigură controlul plasării la timp pe web site-ul Parlamentului a proiectelor de acte legislative, a ordinii de zi, a stenogramelor ședințelor plenare, precum și a altei informații pasibile de a fi publicată.</p> <p>În lipsa unor reglementări exprese privind procedurile de control, această normă va rămâne inaplicabilă.</p>	<p>Instituirea unor proceduri clare referitoare la controlul asupra respectării prevederilor legale privind transparența decizională.</p>
Formulări lingvistice ambigui	<p>Ca remarcă generală reținem – cadrul normativ relevant transparenței decizionale parlamentare, fiind dispersat în mai multe acte (Regulamentul Parlamentului, Concepție, Instrucțiune, Regulament), comportă un limbaj neomogen în partea ce ține, inclusiv, de modalitățile de consultare, limbajul fiind diferit și de cel cu care operează Legea nr. 239/2008.</p> <p>O altă obiecție ține de prevederile art. 24 alin. (2) din Regulamentul Parlamentului, potrivit cărora informațiile oficiale despre lucrările comisiei se dau publicității și se plasează pe web site-ul Parlamentului.</p> <p>În opinia noastră, în lipsa unei liste exhaustive a informațiilor, această normă este inaplicabilă, exercițiul reducându-se la plasarea pe web site a agendelor ședințelor, fapt prevăzut expres de alte norme ale legii.</p> <p>Aceeași obiecție reținem și pentru prevederile art. 13 alin. (1) lit. g) din Regulamentul în partea ce ține de sintagma „a altei informații pasibile de a fi publicată”.</p>	<p>Uniformizarea limbajului.</p> <p>Întocmirea unei liste exprese și exhaustive a informațiilor privind activitatea organelor de lucru ale Parlamentului, care urmează a fi plasate pe web site-ul Parlamentului.</p>
Discreții excesive	<p>În conformitate cu art. 27 alin. (4) din Regulamentul Parlamentului, comisiile permanente pot forma grupuri de lucru din experți și specialiști în materie, reprezentanți ai părților interesate cu care se consultă în activitatea lor.</p> <p>Stabilirea competenței prin formula „pot” lasă la discreția absolută a comisiilor înființarea grupurilor de experți. În fapt, consiliile de experți urmează să fie create reieșind și din prevederile Concepției.</p> <p>Aceeași obiecție reținem pentru art. 47 alin. (11) din Regulamentul Parlamentului, care prevede, că, în cazul în care se va constata că inițiativele legislative nu sînt perfectate conform cerințelor tehnice stabilite, Biroul permanent poate propune autorilor acestora să le aducă în concordanță cu prevederile legale respective.</p>	<p>Revizuirea normelor prin: atribuirea competenței de a aplica prevederea, de a lua decizii, prevăzînd criterii clare pentru o asemenea decizie; atribuirea competenței de a prelungi termenele, prevăzînd criterii clare care ar justifica prelungirea.</p>

¹³ <http://www.cancelaria.gov.md/public/files/noutati/2013/4aprilie/Raport-succint-RAPC-2012-0904.doc>

	<p>Astfel, se lasă la discreția Biroului permanent decizii, care ar putea să fie diferite în cazuri similare.</p> <p>Aceeași obiecție reținem și pentru prevederile art. 44 (Procedura de urgență) și art. 52 (Termenul pentru dezbaterile proiectelor de acte legislative de către comisia permanentă sesizată în fond).</p> <p>Insistăm, în același sens, și în partea ce ține de prevederile punctelor 2.1.3 subpct. 2) lit. e), 2.2.7 și 3.4.8 din Instrucțiune, prin care se oferă anumite discreții excesive Președintelui Parlamentului.</p>	
<p>Norme în alb (norme de blanchetă neacoperite prin reglementări subordonate)</p>	<p>În conformitate cu art. 49¹ din Regulamentul Parlamentului, comisia permanentă sesizată în fond asigură consultarea publică a proiectelor de acte legislative și a propunerilor legislative cu părțile interesate prin organizarea de dezbateri și audieri publice, prin intermediul altor proceduri de consultare stabilite de legislația cu privire la transparența în procesul decizional. Comisia stabilește procedura de consultare a proiectelor de acte legislative și a propunerilor legislative ținând cont de caracterul proiectului, de preocuparea părților interesate pentru subiectul abordat, de alte aspecte relevante. În cazul organizării unor întruniri publice în scopul consultării, comisia stabilește regulile de organizare și de desfășurare a acestora. Comisia dispune plasarea, conform legii, pe web site-ul Parlamentului a sintezei recomandărilor recepționate în cadrul consultărilor publice, în scopul asigurării transparenței în procesul decizional.</p> <p>În primul rând, remarcăm că prevederile sînt atît de generale, încît nu sînt efectiv utile.</p> <p>În al doilea rând, delegarea către comisii a unor competențe de reglementare ar putea genera practici neomogene și prin urmare – descurajante și ineficiente.</p>	<p>Stabilirea unor prevederi privind procedurile unice aplicabile de către toate comisiile și în toate cazurile în procesul de consultare publică.</p>

2. Punerea în aplicare de către Parlamentul RM a prevederilor legale privind transparența în procesul decizional

2.1. Transparența lucrărilor Parlamentului

Sesiunile și ședințele Parlamentului

Potrivit Totalurilor privind activitatea Parlamentului de legislatura a XIX-a în sesiunile primăvară, toamnă 2012¹⁴, în sesiunea toamnă au avut loc 27 ședințe, inclusiv:

Luna	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie
Data ședințe	27.09.2012 28.09.2012	04.10.2012 05.10.2012 12.10.2012 18.10.2012 19.10.2012 25.10.2012 26.10.2012	01.11.2012 02.11.2012 08.11.2012 09.11.2012 15.11.2012 16.11.2012 22.11.2012 29.11.2012 30.11.2012	06.12.2012 07.12.2012 13.12.2012 14.12.2012 20.12.2012 21.12.2012 26.12.2012 27.12.2012 28.12.2012 ¹⁵
Număr ședințe	2	7	9	9

Pe web site-ul Parlamentului sînt plasate ordinea de zi și stenogramele tuturor ședințelor plenare.

În perioada 01.01.2013-30.06.2013, potrivit web site-ului Parlamentului, s-au desfășurat 32 ședințe plenare.

Luna	Ianuarie ¹⁶	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie
Data ședință	21.01.2013 22.01.2013	15.02.2013 21.02.2013 22.02.2013 28.02.2013	01.03.2013 05.03.2013 07.03.2013 21.03.2013 22.03.2013 28.03.2013 29.03.2013	04.04.2013 05.04.2013 11.04.2013 12.04.2013 18.04.2013 19.04.2013 25.04.2013 ¹⁷	02.05.2013 03.05.2013 16.05.2013 23.05.2013 30.05.2013	06.06.2013 13.06.2013 14.06.2013 20.06.2013 21.06.2013 27.06.2013 28.06.2013
Număr ședințe	2	4	7	7	5	7

Pe web site-ul Parlamentului sînt plasate ordinea de zi și stenogramele tuturor ședințelor plenare, cu excepția ședințelor din 21.06.2013, 27.06.2013 și 28.06.2013, stenogramele acestora fiind indisponibile.

¹⁴ <http://parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=ry3WcF98waU%3d&tabid=109>

¹⁵ Ședința a fost declarată deliberativă.

¹⁶ Sesiune extraordinară.

¹⁷ Continuarea ședinței în 26.04.2013.

Web site-ul nu conține înregistrările video și audio a ședințelor. Nu putem să nu constatăm că, în mod practic, toate ședințele Parlamentului au putut fi urmărite în direct pe web site-ul: www.privesc.eu. Totuși, ar fi preferabil ca web site-ul Parlamentului să permită vizualizarea și audierea, inclusiv – on-line, a ședințelor Parlamentului. În acest fel, publicul, dar și Parlamentul, nu ar fi dependent de agenda unei companii media privată.

Procedura legislativă

Pentru perioada 27.09.2012-31.12.2012 pe web site-ul Parlamentului atestăm 181 proiecte înregistrate, dintre care 102 proiecte sînt cu statut de proiecte adoptate (Anexa nr. 1 la prezentul studiu).

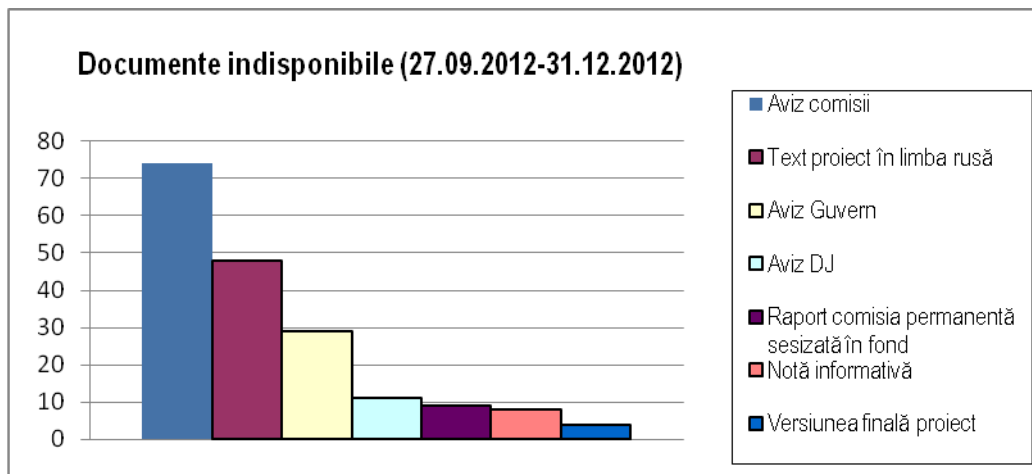
Din cele 102 proiecte adoptate: 63 (62%) proiecte au fost inițiate de deputați (deputat sau grup deputați); 30 (29%) proiecte - de Guvern; 9 (9%) proiecte - de Președintele RM.

Din cele 102 proiecte adoptate: 66 (65%) sînt proiecte de legi; 36 (35%) - proiecte de hotărîri de Parlament.

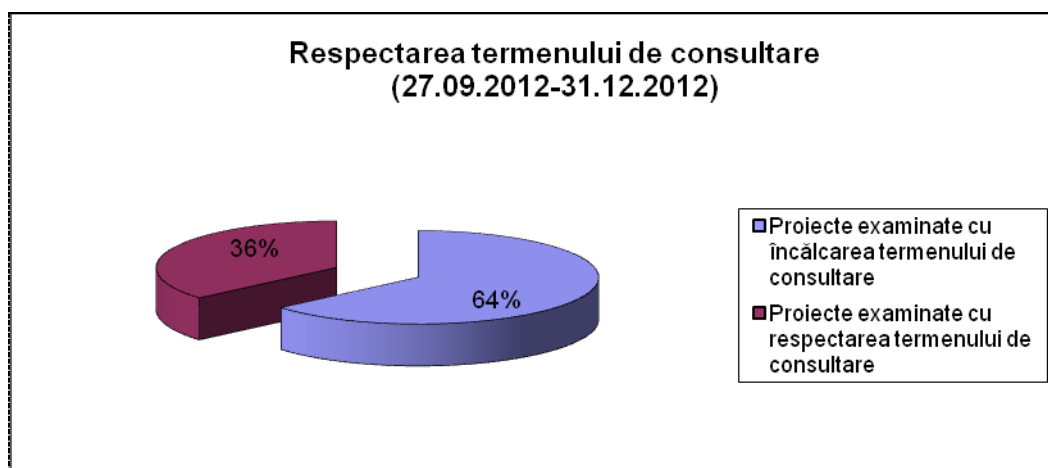
Doar în privința a 5 (5%) proiecte din cele 102 adoptate putem constata disponibilitatea tuturor documentelor adiționale anunțate web, reieșind din prezumția că fișa web pentru fiecare proiect este întocmită în baza rezoluției Președintelui Parlamentului asupra proiectului. Această cifră, însă, ar fi mai mică, dacă am aplica exigențele prescrise de lege în partea ce ține de documentele care, în mod obligatoriu, trebuie să însoțească un proiect. Cea mai gravă carență este lipsa sintezelor propunerilor și amendamentelor. Este de remarcat și lipsa CV-ului în cazul proiectelor privind numirea în funcții. Nu este clar dacă persoanele propuse spre numire au fost supuse verificării în condițiile Legii nr. 271 din 18.12.2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice. La general, pentru această perioadă un singur CV este disponibil, iar disponibilitatea sintezelor anexate la rapoartele comisiilor permanente sesizate în fond poate fi constatată doar pentru 5 proiecte.

În privința celorlalte 97 proiecte, luînd în considerație specificul acestora (caracter normativ/nenormativ), remarcăm următoarele carențe:

- indisponibilitatea avizelor comisiilor (inclusiv al unei sau mai multor comisii) - pentru 74 proiecte;
- indisponibilitatea textului proiectului în limba rusă – pentru 48 proiecte;
- indisponibilitatea avizului Guvernului – pentru 29 proiecte;
- indisponibilitatea avizului Direcției juridice a Aparatului Parlamentului – pentru 11 proiecte;
- indisponibilitatea raportului comisiei permanente sesizate în fond – pentru 9 proiecte;
- indisponibilitatea Notei informative – pentru 8 proiecte;
- indisponibilitatea versiunii finale a proiectului – pentru 4 proiecte.

Referitor la respectarea termenului de consultare publică a proiectelor, remarcăm că din cele 102 proiecte adoptate, termenul de consultare permanentă (15 zile lucrătoare) a fost încălcat în cazul al 65 proiecte¹⁸, dintre care 4 proiecte au fost dezbătute și adoptate în ziua înregistrării, iar 4 proiecte – în ziua calendaristică următoare zilei înregistrării.

Pentru perioada 01.01.2013-30.06.2013 pe web site-ul Parlamentului atestăm 284 proiecte înregistrate, dintre care 119 proiecte sînt cu statut de proiecte adoptate (Anexa nr. 2 la prezentul studiu). Pe web site-ul Parlamentului lipsesc 5 proiecte (nr. 281 și nr. nr. 283-286).

Din cele 119 proiecte adoptate: 91 (76%) proiecte au fost inițiate de deputați (deputat sau grup deputați); 21 (18%) proiecte - de Guvern; 7 (6%) proiecte - de Președintele RM.

Din cele 119 proiecte adoptate: 64 (54%) sînt proiecte de legi; 54 (45%) - proiecte de hotărîri de Parlament; 1 (1%) - moțiune.

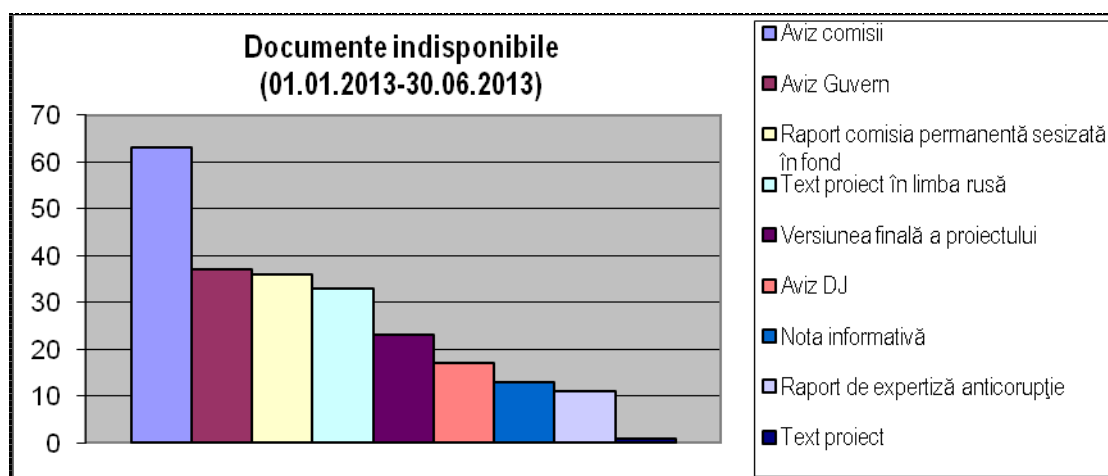
Doar în privința a 11 (9%) proiecte din cele 119 putem constata disponibilitatea tuturor documentelor adiționale anunțate web, reieșind din prezumția că fișa web pentru fiecare

¹⁸ Termenul de 15 zile lucrătoare destinat consultării permanente, reieșind din pct. 4.3.1 din Concepția privind cooperarea dintre Parlament și societatea civilă, ar trebui calculat din ziua următoare zilei plasării proiectului pe web site-ul Parlamentului. Web site-ul Parlamentului nu ne permite să stabilim data plasării proiectului. Pentru acest motiv, termenul de 15 zile lucrătoare a fost calculat de la data următoare datei înregistrării proiectului. Aceeași remarcă reținem și pentru perioada 01.01.2013-30.06.2013.

proiect este întocmită în baza rezoluției Președintelui Parlamentului asupra proiectului. Dacă am aplica exigențele legale, această cifră ar fi mai mică, carențele fiind similare celor constatate pentru perioada anterioară. La general, pentru această perioadă: 2 CV-uri sînt disponibile; sinteza propunerilor și obiecțiilor se conține anexată la 3 note informative elaborate de autorii nemijlociți; doar pentru 4 proiecte, în afara celor inițiate de Președinte¹⁹, constatăm anexarea avizelor ministerelor; doar în privința a 6 proiecte putem constata disponibilitatea sintezei propunerilor și amendamentelor anexate la rapoartele comisiilor permanente sesizate în fond; un singur proiect este însoțit de Analiza impactului de reglementare.

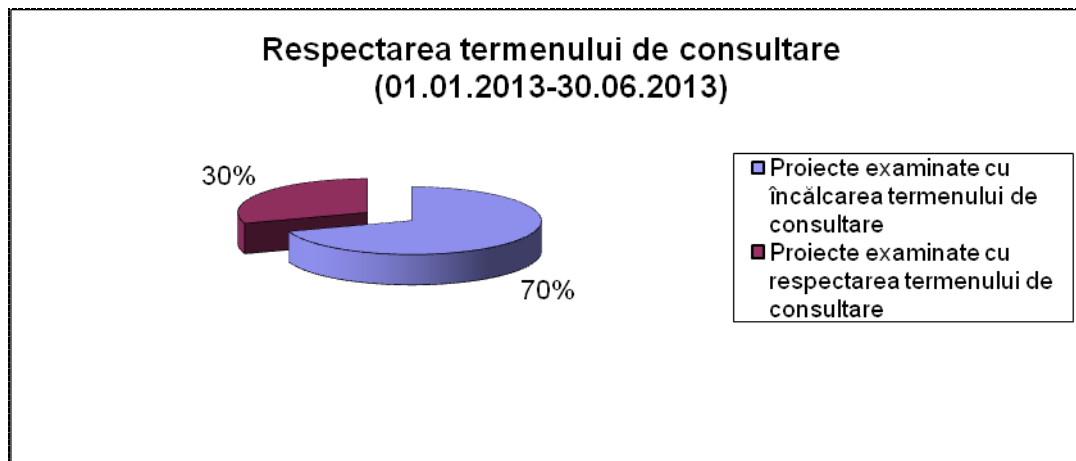
În privința celorlalte 108 proiecte, luînd în considerație specificul acestora (caracter normativ/nenormativ), remarcăm următoarele carențe:

- indisponibilitatea avizelor comisiilor (inclusiv unei sau mai multor comisii) - pentru 63 proiecte;
- indisponibilitatea avizului Guvernului – 37 proiecte;
- indisponibilitatea raportului comisiei permanente sesizate în fond – 36 proiecte;
- indisponibilitatea textului proiectului în limba rusă – 33 proiecte;
- indisponibilitatea versiunii finale a proiectului – 23 proiecte;
- indisponibilitatea avizului Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului – 17 proiecte;
- indisponibilitatea Notei informative – 13;
- indisponibilitatea raportului de expertiză anticorupție – 11;
- indisponibilitatea textului proiectului – 1 proiect.

Și în sesiunea primăvară 2013 se atestă încălcări vădite ale termenului de consultare a proiectelor. Din cele 119 proiecte adoptate, termenul de consultare permanentă (15 zile lucrătoare) a fost încălcat în cazul al 83 proiecte, dintre care 17 proiecte au fost dezbătute și adoptate în ziua înregistrării iar 12 proiecte – în ziua următoare înregistrării.

¹⁹ La proiectele inițiate de Președinte se conțin, de fiecare dată, avizele ministerelor.

Suplimentar, ținem să menționăm ca una din deficiențele majore – indisponibilitatea avizului Guvernului la proiectele prin care se aprobă bugetele unor autorități. Totodată, este regretabil că Parlamentul nu este suficient de insistent în realizarea funcției sale de control. Bunăoară, în partea ce ține de Proiectul Hotărârii privind Raportul Curții de Conturi asupra administrării și întrebuințării resurselor financiare publice și a patrimoniului public în anul 2011, este disponibil doar textul proiectului, restul documentelor, inclusiv Raportul Curții de Conturi, lipsind. Mai mult, pe web site-ul Parlamentului putem găsi doar un singur raport (direcționare la web site-ul autorității vizate) – Raportul privind activitatea Consiliului Coordonator al Audiovizualului în anul 2012²⁰.

Procedura de vot

Potrivit Raportului privind implementarea în anul 2012 a Planului de dezvoltare strategică a Secretariatului Parlamentului pentru anii 2012-2014²¹, au fost realizate mai multe activități în vederea dezvoltării infrastructurii Parlamentului, și anume: reorganizarea Secretariatului și restructurarea instituțiilor subordonate Parlamentului prin lichidarea instituțiilor subordonate I.P. „Direcția pentru deservirea clădirilor Parlamentului”, I.P. „Baza auto a Parlamentului” și a întreprinderii de stat de alimentație publică „Cafeneaua Aparatului Parlamentului Republicii Moldova”; evaluarea necesităților de mijloace tehnice ale tehnologiei informației și de dotare a Parlamentului cu echipament IT; elaborarea conceptului Sistemului informatic „Arhiva digitală a Parlamentului Republicii Moldova”.

Planul de acțiuni pentru implementarea Planului de dezvoltare strategică a Secretariatului Parlamentului pentru anul 2013²², aprobat prin Hotărârea Biroului permanent nr. 8 din 27.03.2013, prevede realizarea mai multor activități ce țin de dezvoltarea infrastructurii Parlamentului, inclusiv - înregistrarea electronică a prezenței deputaților la ședințele în plen și implementarea sistemului de vot electronic. În calitate de indicatori de performanță au fost stabiliți: instalarea și utilizarea sistemului de înregistrare electronică și sistemului de vot, instruirea personalului (după finalizarea lucrărilor de reconstrucție a sediului Parlamentului).

²⁰ <http://www.parlament.md/Controlparlamentar/Rapoartealeinstitutiilordestat/tabid/202/Default.aspx>

²¹ <http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=iQK9Dh%2fkdQw%3d&tabid=109> Totodată, ținem să remarcăm că pe web site-ul Parlamentului nu am putut găsi documentele strategice de bază, cum ar fi: Planul de dezvoltare strategică a Secretariatului Parlamentului pentru anii 2012-2014; Strategia de comunicare a Parlamentului pentru anii 2011-2014; Planul de dezvoltare strategică a spațiului informatic integrat al Parlamentului pentru anii 2011-2015.

²² <http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=dntiFNHzdD4%3d&tabid=109>

La finele anului 2013 s-ar putea să se vină cu întârzieri esențiale în realizarea acestor acțiuni importante. Este clară constrângerea cu care se confruntă Parlamentul – întârzieri la lucrările de reconstrucție a sediului Parlamentului. Totuși, nu putem să nu constatăm că aceste întârzieri ar putea afecta imaginea Parlamentului. Or, dacă Parlamentul nu poate administra constrângerile care-l vizează în mod nemijlocit, nu mai poți aștepta ca acesta să fie capabil să administreze constrângeri la nivel național.

Dacă neînregistrarea electronică a prezenței deputaților la ședințele în plen este compensată parțial prin stenogramele ședințelor și informațiile generalizate statistic (Raportul statistic asupra prezenței deputaților la ședințele în plen ale Parlamentului în anul 2012²³; Raportul statistic asupra prezenței deputaților la ședințele în plen ale Parlamentului (septembrie - decembrie 2012)²⁴), implementarea sistemului de vot electronic devine un imperativ.

Procedurile existente de vot nu numai că descurajează publicul, care încearcă să-și urmărească aleșii, dar și pot tenta deputații să reexamineze (revoce) nejustificat un act adoptat și intrat în vigoare. Un exemplu elocvent în acest sens este Hotărârea Parlamentului nr. 104 din 03.05.2013 cu privire la abrogarea Hotărârii Parlamentului nr. 81 din 18.04.2013 privind numirea în funcție de Procuror General. Ulterior Hotărârea Parlamentului nr. 104 din 03.05.2013 a fost declarată neconstituțională prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 8 din 20.05.2013.

Astfel, o prioritate în activitate ar fi grăbirea reconstrucției sediului, fapt care ar demonstra voința reală a Parlamentului în a-și dezvolta infrastructura pentru a deveni mai transparent.

---

²³ <http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=2HYINZrKncQ%3d&tabid=109>

²⁴ <http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=WdZcchXyV3w%3d&tabid=109>

2.2. *Transparența activității organelor de lucru ale Parlamentului*

Biroul permanent

Biroul permanent al Parlamentului pare a fi cel mai puțin transparent organ de lucru al Parlamentului. Este firesc ca activitatea acestuia să se bucure de o mai mare doză de confidențialitate. Totuși, pare a fi insuficientă plasarea pe web site-ul Parlamentului, în exclusivitate, a componenței Biroului permanent și a anunțurilor privind desfășurarea ședințelor. Publicul trebuie să fie informat, chiar și sumar, asupra agendei de lucru, toate hotărârile Biroului permanent urmînd să fie plasate pe web site-ul Parlamentului. Aceasta va spori credibilitatea acestui organ, confirmînd că activitatea acestuia este ghidată nu numai de interesele corporatiste de partid, dar și interesul public general.

Comisiile parlamentare permanente

Potrivit Statisticii asupra numărului de ședințe ale comisiilor permanente ale Parlamentului²⁵, în sesiunea toamnă 2012 s-au desfășurat 150 de ședințe ale comisiilor.

Comisia juridică, numiri și imunități	15
Comisia economie, buget și finanțe	15
Comisia securitate națională, apărare și ordine publică	13
Comisia politică externă și integrare europeană	13
Comisia drepturile omului și relații interetnice	15
Comisia administrație publică și dezvoltare regională	16
Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media	16
Comisia agricultură și industrie alimentară	16
Comisia protecție socială, sănătate și familie	15
Comisia mediu și schimbări climatice	16
Total:	150

Agendele tuturor ședințelor sînt plasate pe web site-ul Parlamentului²⁶, aceasta, în fapt, rămînd unica informație disponibilă publicului despre activitatea comisiilor.

Pentru perioada 01.01.2013-30.06.2013 – agendele ale 228 ședințe ale comisiilor sînt plasate pe web site-ul Parlamentului.²⁷ Este regretabil că rămîn indisponibile procesele-verbale ale ședințelor comisiilor. Or, publicul este interesat să cunoască nu numai ce a examinat o comisie sau alta, dar și cum s-a ajuns la o decizie sau alta.

Reiterăm competența comisiilor permanente, în virtutea art. 27 alin. (4) din Regulamentul Parlamentului, de a elabora lista părților interesate. Actuala listă a părților interesate a fost întocmită în anul 2011 și este plasată pe web site-ul Parlamentului.²⁸ Ultima actualizare a listei a fost realizată la 22 mai 2013. Lista este sistematizată pe domenii de activitate ale comisiilor parlamentare permanente.

²⁵ <http://parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=TX2FLPzIOQc%3d&tabid=109>

²⁶ <http://www.parlament.md/SesiuniParlamentare/Sedintecomisiilor/tabid/130/Default.aspx>

²⁷ <http://www.parlament.md/SesiuniParlamentare/Sedintecomisiilor/tabid/130/Default.aspx>

²⁸ <http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=s6SNpHTm2Ms%3d&tabid=60>

Totodată, pe web site-ul Parlamentului găsim și Lista consultanților din cadrul comisiilor permanente responsabili de ținerea registrelor contribuțiilor recepționate din partea societății civile, precum și al evenimentelor de cooperare desfășurate la nivelul comisiilor, în vederea monitorizării implementării prevederilor Concepției privind cooperarea dintre Parlament și societatea civilă și a Hotărârii cu privire la modul de executare a Hotărârii Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, conform Dispoziției Președintelui Parlamentului DD/C-1 nr. 32 din 31 martie 2010.²⁹

Totuși, comisiile par mai puțin interesate de consultările publice. Pe web site-ul Parlamentului sînt plasate 13 anunțuri privind organizarea consultărilor publice, doar 5 dintre acestea fiind la inițiativa comisiilor permanente, restul fiind inițiate de: deputați – 5 anunțuri, comisie specială – 1, fracțiune parlamentară – 1, Președinte Parlament - 1.

Nr.	Data anunț	Data eveniment	Inițiator eveniment	Proiect (subiect) consultat	Modalitate consultare
1.	29.05.2013	04.06.2013	Deputat	Proiectul de Lege (nr. 22 din 25.01.2013) pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 1456-XII din 25.05.1993 cu privire la activitatea farmaceutică, Legea nr. 1409-XIII din 17.12.1997 cu privire la medicamente, etc.)	Dezbateri publice
2.	24.05.2013	28.05.2013	Deputat	Proiectul de Lege (nr. 305 din 08.02.2011) - micșorarea plafonului de vîrstă de la 21 de ani la 18 ani, pentru persoanele care dețin dreptul de a fi încadrate în activitatea particulară de pază	Dezbateri publice
3.	23.05.2013	04.06.2013	CEBF	Proiectul de Lege (nr. 165 din 16.04.2013) privind Codul transporturilor rutiere	Ședință de lucru
4.	17.05.2013	21.05.2013	CEBF	Proiectul de Lege (nr.136 din 26.03.2013) privind contractele de credit pentru consumatori și proiectul de Lege (nr.137 din 26.03.2013) pentru modificarea și completarea unor acte legislative	Ședință a grupului de lucru
5.	26.04.2013	29.04.2013	Comisia specială	Examinarea impactului Legii nr. 94 din 19.04.2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative	Ședință publică
6.	18.04.2013	23.04.2013	CSNAOP	Proiectul de lege (nr.1712 din 18.07.2012) pentru modificarea și completarea unor acte legislative	Consultări publice
7.	14.03.2013	19.03.2013	CCECTSM	Proiectul legii culturii (nr.2670 din 12.11.2012)	Audieri publice
8.	24.01.2013	29.01.2013	Deputați	Proiectul de Lege cu privire la oamenii de creație și uniunile de creație, organizată de către autorii	Audieri publice

²⁹ <http://www.parlament.md/SOCIETATEACIVILA/Cetățeanul/tabid/110/Default.aspx>

				proiectului	
9.	10.12.2012	11.12.2012	Deputat	Proiectul de lege (nr.1699 din 17.07.2012) pentru modificarea și completarea Legii nr.1308-XIII din 25.07.1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului	Dezbateri publice
10.	21.11.2012	27.11.2012	CSNAOP	Proiectul de Lege cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului	Dezbateri publice
11.	19.11.2012		Fracțiune parlamentară	Concepția de reformă a Procuraturii	Solicitare de „contribuții utile” în procesul de elaborare
12.	09.11.2012	14.11.2012	Deputați	Proiectului de lege privind cooperarea între Parlament și Guvern în procesul de integrare europeană a Republicii Moldova	Dezbateri publice
13.	29.10.2012	31.10.2012	Președintele Parlamentului la solicitarea Consiliului Național al ONG-urilor	Proiectului legii bugetului de stat pe anul 2013 (nr. 2161 din 01.10.2012)	Întrunire cu președinții comisiilor pentru consultări

Referitor la anunțurile de consultări publice constatăm următoarele:

- acestea sînt plasate la modulul Știri, astfel pierzîndu-se printre anunțurile privind agendele protocolare și participarea oficialilor la diferite evenimente (seminarii, depunere flori etc.);
- termenul între data publicării anunțului și data evenimentului este prea restrîns pentru a încuraja publicul să participe cu contribuții asupra proiectelor. Este evident că atunci cînd evenimentul este programat pentru ziua următoare anunțului procesul de consultare este compromis;
- terminologia utilizată pentru definirea modalităților de consultare este confuză. Bunăoară, rămîne neclar ce contribuție se așteaptă de la public în cadrul unei ședințe a unui grup de lucru (de a asista sau de a participa);
- nu este indicat numele persoanei responsabile nemijlocit de eveniment, cu excepția unui caz - solicitarea contribuțiilor în procesul de elaborare a Concepției de reformă a procuraturii. Referitor la acest caz ținem să menționăm că solicitarea „unor contribuții utile” descurajează. Or publicul și inițiatorul pot avea viziuni diferite în ce privește utilitatea contribuțiilor, aceasta însă nu trebuie să descurajeze un dialog care nici nu a început.

Totodată, ținem să menționăm că pe web-site nu sînt plasate procesele-verbale privind contribuția părților interesate, precum și informațiile în partea ce ține de consiliile de experți. Comisiile parlamentare permanente par a nu fi interesate de acest mecanism de cooperare cu societatea civilă.

3. Valorificarea de către Parlamentul RM a contribuțiilor publicului

Transparența decizională în cadrul unei autorități publice valorează exact în măsura în care publicul participă la procesul decizional. Cu cât autoritatea este mai credibilă, cu atât publicul participă mai activ în procesul decizional. Bineînțeles, că credibilitatea autorității este redusă, dacă autoritatea nu reacționează la contribuțiile publicului, nu analizează propunerile parvenite și nu comunică finalitatea acestora (au fost sau nu acceptate, iar dacă nu au fost acceptate – pentru care motive), nu generalizează și nu comunică statistici relevante procesului decizional.

Informațiile oferite de către parlament, în partea ce ține de modul în care valorifică contribuțiile publicului, sînt modeste. Acest lucru, în mod practic, nu se întîmplă nici cu ocazia conferințelor anuale cu genericul „Cooperarea dintre Parlament și societatea civilă”. De altfel, pe web site-ul Parlamentului sînt plasate doar informațiile despre conferința din 13.04.2010³⁰ (participanți și program) și conferința din 11.05.2011³¹ (participanți, program, stenograma și sinteza subiectelor abordate).

Pe web site-ul Parlamentului poate fi găsit doar un singur raport, din anul 2010, care ar încerca să facă o analiză a contribuțiilor societății civile - Raportul privind contribuțiile recepționate din partea reprezentanților societății civile, precum și al evenimentelor de cooperare desfășurate la nivelul Comisiilor permanente ale Parlamentului Republicii Moldova³², conform Dispoziției Președintelui Parlamentului DD/C-1 nr. 32 din 31.03.2010 și a Concepției privind cooperarea dintre Parlament și societatea civilă nr. 373-XVI din 29.12.2005. Chiar dacă acest raport nu poate fi considerat unul analitic, utilitatea acestuia este incontestabilă.

Pentru alte perioade, anumite informații în acest sens putem găsi răsleț în diferite documente.

Bunăoară, Raportul privind examinarea petițiilor adresate Parlamentului RM în perioada 01.01.2012-31.12.2012³³ menționează, că în anul 2012 în adresa Parlamentului au parvenit 192 petiții cu propuneri ale cetățenilor privind perfecționarea legislației (cu 29 petiții mai puțin decît în anul 2011). Raportul conchide că astfel de petiții sînt generate de: aplicarea neuniformă a legislației; interpretării arbitrare a normelor de drept; bănuiei de anticonstituționalitate a unor acte legislative; intenția de a obține careva facilități în diferite domenii. Raportul, însă, nu furnizează informații privind finalitatea – s-a dat sau nu curs acestor propuneri.

Un alt document în același sens este Raportul privind activitatea Secretariatului Parlamentului în perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2012³⁴. Raportul trece în revistă

---

³⁰ <http://www.parlament.md/SOCIETATEACIVILA/Conferin%5c%a3eanuale/tabid/75/ld/1/Default.aspx>

³¹ <http://www.parlament.md/SOCIETATEACIVILA/Conferin%5c%a3eanuale/tabid/75/ld/3/Default.aspx>

³² <http://www.parlament.md/SOCIETATEACIVILA/Rapoarte/tabid/109/ContentId/31/Page/1/Default.aspx>

³³ <http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=M5a%2b92Fq7TE%3d&tabid=109>

³⁴ <http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=aFjhEFxVTw%3d&tabid=109>

acțiunile întreprinse întru eficientizarea organizării procesului de comunicare între Parlament și societatea civilă, eforturile, potrivit raportului, fiind concentrate, în mod special, asupra implementării Strategiei de comunicare a Parlamentului pentru anii 2011-2014 în partea ce ține de: elaborarea Conceptului Buletin Informativ al Parlamentului pentru autorități publice centrale și locale, societatea civilă, parteneri de dezvoltare; consolidarea sistemului de comunicare prin crearea Direcției comunicare și relații publice; elaborarea Conceptului Centrul de Vizitatori și Informare; elaborarea Conceptului Centrul Media. Raportul, însă, nu vine cu analiza performanțelor procesului de comunicare propriu-zis: a sporit sau nu participarea publicului în activitatea Parlamentului, câte evenimente de consultare publică au fost organizate și desfășurate, cât de utile au fost acestea.

Și Raportul privind implementarea în anul 2012 a Planului de dezvoltare strategică a Secretariatului Parlamentului pentru anii 2012–2014³⁵ este lacunar în acest sens, conținând doar unele mențiuni privind acțiunile întreprinse: organizarea a 7 forumuri politice în diferite localități ale țării de către Comisia politică externă și integrare europeană a Parlamentului; elaborarea Ghidului de audieri publice, care urmează a fi prezentat spre examinare și aprobare Biroului permanent împreună cu proiectul de lege corespunzător. Raportul nuanțează și unele acțiuni care urmează a fi implementate în vederea sporirii interacțiunii dintre deputați, cetățeni și societatea civilă, cum ar fi - implementarea practică a Ghidului de audieri publice. Astfel, comisiile permanente vor organiza audieri publice pe marginea diferitor probleme (legislație și control parlamentar) pentru a colecta informații de la cetățeni și de la societatea civilă și pentru a oferi o platformă pentru schimb de opinii. Totodată, se preconizează: elaborarea procedurilor privind utilizarea instrumentelor electronice moderne de comunicare (consultarea electronică privind legislația, politica, discuțiile online); crearea a 4 oficii teritoriale pentru deputați și personalul acestora, care vor servi drept puncte de informare și de acces al publicului pentru a sensibiliza cetățenii referitor la rolul democratic al Parlamentului, de asemenea vor servi drept spațiu pentru reuniunile descentralizate ale comisiilor permanente și puncte de educare civică și participare a cetățenilor, inclusiv la procesele electorale. Raportul, însă, nu oferă careva informații similare celor solicitate de lege pentru Raportul privind transparența la procesul decizional.

Contribuțiile publicului, în mod practic, nu pot fi urmărite. Astfel, pentru perioada evaluată, anumite mențiuni în acest sens se conțin în documentele adiționale anexate la 3 proiecte³⁶, toate fiind înregistrate și examinate în perioada 27.09.2012-31.12.2012:

Titlu proiect	Număr proiect	Autor	CPSF	Mențiuni privind participarea publicului
Proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii nr.165 din 11.07.2012 cu privire la modificarea și completarea Codului audiovizualului al RM nr.260-XVI din 27.07.2006 (art. I, II)	3121	Deputați	CCECTSM	NI conține mențiunea privind întrevederile cu distribuitorii serviciilor prin cablu, fără a oferi detalii în acest sens.
Proiectul legii privind interpretarea prevederilor articolului 7 alineatul	2704	Deputați	CAPDR	În Raportul CPSF se face mențiunea privind

³⁵ <http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=iQK9Dh%2fkdQw%3d&tabid=109>

³⁶ Ne referim, exclusiv, la proiecte de acte legislative cu caracter normativ.

Titlu proiect	Număr proiect	Autor	CPSF	Mențiuni privind participarea publicului
(1) literele c) și d) din Legea nr.768-XIV din 02.02.2000 privind statutul alesului local				demersurile APL în sensul proiectului.
Proiectul legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului	2630	Guvern	CSNAOP CEBF	Sinteza anexată la Raportul CSNAOP conține mențiuni privind propunerile înaintate de societatea civilă, fără a se argumenta neacceptarea acestora.

Pe lângă faptul că aceste cazuri nu sînt numeroase, astfel mențiunea privind contribuțiile publicului fiind, mai degrabă, excepție, decît deprindere, reținem următoarele:

- mențiunile privind participarea publicului în procesul decizional sînt generale, fără a oferi careva detalii în acest sens;
- chiar dacă reprezentanții unor ONG se regăsesc în sinteza anexată la raportul comisiei permanente, nu sînt aduse argumente care ar justifica neacceptarea propunerilor expuse de către aceștia.

În fapt, Parlamentul s-a preocupat o singură dată de subiectul transparenței, acesta fiind abordat în Raportul Comisiei speciale pentru examinarea impactului Legii nr. 94 din 19.04.2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (în continuare – Legea nr. 94/2013), comisie înființată prin Hotărîrea Parlamentului nr. 97 din 25.04.2013.

Legea nr.94/2013 a fost adoptată în baza proiectului de Lege nr. 163 din 16.04.2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul electoral - art. 1, 4, 10, 13, 22, 27, 39, 42, 46, 48, 53, Titlul III; Legea despre statutul deputatului în Parlament - art. 2, 3), înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament. Proiectul de lege, fiind înregistrat la 16.04.2013, la 17.04.2013 a fost avizat de către Comisia protecție socială, sănătate și familie și de către comisia sesizată în fond - Comisia juridică, numiri și imunități (raport pentru I-a lectură), precum și este inclus de către Biroul permanent pe ordinea de zi a ședințelor plenare din 18-19 aprilie 2013. La 18.04.2013, proiectul nr. 163 din 16.04.2013 este adoptat de Parlament în I-a lectură, iar la data de 19 aprilie 2013, în baza Raportului pentru lectura a II-a al Comisiei sesizate în fond, Parlamentul adoptă proiectul în a II-a lectură, proiectul fiind înaintat spre promulgare Președintelui RM. În 20.04.2013 proiectul a fost promulgat și publicat în Monitorul Oficial.

Urmare a analizei acestor circumstanțe, Comisia specială constată următoarele:

- În cadrul procedurii de adoptare a proiectului nu au fost respectate condițiile legale și regulamentare ale tehnicii legislative și n-au fost prezentate avizele comisiilor permanente (ele urmau a fi prezentate în termen de pînă la 30 zile), expertiza anticorupție și economico-financiară, avizul consultativ al Comisiei Electorale Centrale, expertiza instituțiilor internaționale (Consiliului European, Comisia de la Veneția), precum și consultarea proiectului cu societatea civilă, în modul prevăzut de Regulamentul Parlamentului, Legea nr. 780 din 27.11.2001 privind actele legislative, Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional,

Instrucțiunea privind circulația proiectelor de acte legislative în Parlament, aprobată prin Hotărârea Biroului Permanent nr. 30 din 07.11.2012 etc.;

- Legea a fost adoptată fără acceptul și/sau avizul pozitiv al Guvernului, ceea ce presupune că Legea în cauză este neconstituțională în contextul jurisprudenței Curții Constituționale (Hotărârea Curții Constituționale nr. 5 din 18.02.2011), deoarece în cadrul discuțiilor purtate în Comisia Electorală Centrală s-a constatat că pentru sistemul electoral mixt se vor majora cheltuielile de organizare a alegerilor cu cca 15 milioane lei;
- Proiectul nu a fost plasat pe pagina web a Parlamentului în corespundere cu art. 48 alin. (2) din Regulamentul Parlamentului, în așa fel nu a fost respectat principiul transparenței decizionale;
- Biroul Permanent a decis includerea proiectului pe ordinea de zi fără a lua în considerație că nu sînt respectate condițiile art. 57 alin. (2) din Regulamentul Parlamentului, care prevede, că la ședința Biroului permanent, în care se examinează chestiunea privind înscrierea pe ordinea de zi a proiectului de act legislativ, comisia permanentă sesizată în fond prezintă: a) scopurile, sarcinile și concepția proiectului, prognoza efectelor social-economice și de altă natură ale acestuia, precum și categoria legii; b) lista autorilor care au participat la elaborarea proiectului; c) lista persoanelor sau organizațiilor care au efectuat expertiza proiectului; d) fundamentarea economico-financiară a proiectului; e) avizul comisiei (comisiilor) permanente pe marginea proiectului; e) rezultatele consultării publice a proiectului; f) avizul Direcției juridice a Secretariatului Parlamentului (care a fost prezentat la 19.04.2013); g) lista și/sau, după caz, proiectele de acte legislative sau normative necesare executării actului legislativ care se adoptă;
- În cadrul dezbaterii proiectului de lege în I-a și a II-a lectură nu au fost respectate drepturile deputaților de a înainta amendamente, în corespundere cu art. 59 și 65 alin. (2) din Regulamentul Parlamentului și art. 19 al Legii nr. 39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament;
- Referitor la dreptul deputaților de a înainta amendamente, drept ce este corelativ și în legătură directă cu dreptul prevăzut de Constituție de a înainta inițiative legislative, fapt confirmat și prin jurisprudența Curții Constituționale (Hotărârea Curții Constituționale nr. 15 din 04.12.2012), Președintele Parlamentului, care a prezidat ședințele plenare din 18-19 aprilie 2013, nu a luat în considerație cererea unei fracțiuni parlamentare de a solicita expertiza instituțiilor internaționale, precum și de a respecta drepturile deputaților de a înainta amendamente în condițiile și termenele prevăzute de normele legale și procedurale și nici nu a pus la vot aceste solicitări și propuneri ale opoziției, luând în mod unilateral decizia de a le ignora. În consecință, drepturile deputaților de a înainta amendamente nu au fost respectate.

Comisia specială, în Raport, referindu-se și la consultările publice desfășurate cu reprezentanții organizațiilor neguvernamentale specializate în domeniile dreptului constituțional și electoral la data de 29.04.2013, concluzionează:

- Legea nr.94/2013 poate fi subiectul unor obiecții de neconstituționalitate privind procedura de adoptare a acesteia, precum și sub aspectul nerespectării drepturilor fundamentale și legale ale cetățenilor de a-și alege reprezentanții săi;
- Modul în care a fost aprobată legea a fost serios viciat, iar un astfel de proces nu poate crea o lege bună. Acest lucru este confirmat și prin faptul că, după aprobarea legii, se caută soluții, soluții care de fapt au fost necesare de găsit înainte de

aprobarea legii și nu viceversa. Discuțiile care au avut loc confirmă faptul că prin aprobarea legii au fost create mai multe probleme și, deocamdată, nu sînt clare avantajele;

- Legea nu asigură accesul egal al tuturor alegătorilor la exercitarea dreptului de vot, în special, față de cetățenii din Transnistria și cei de peste hotare;
- Modificările aduse prin Legea nr. 94/2013 sporesc considerabil costurile legate de alegeri, fapt inacceptabil în condițiile economice actuale.

În final, Comisia specială recomandă Plenului Parlamentului abrogarea Legii nr. 94/2013.

Constatările și concluziile Comisiei speciale, în buna parte, sînt incontestabile. Ar părea, că Parlamentul este preocupat în modul cel mai serios de respectarea transparenței decizionale în procedura legislativă. Un singur fapt denotă contrariul – ponderea esențială a proiectelor examinate și adoptate de către Parlament cu încălcarea prevederilor legale privind transparența, precum și celor care țin de tehnică legislativă. Și mai descurajant este faptul că la 03.05.2013, ziua prezentării raportului în ședința plenară, au fost dezbătute și adoptate alte 9 proiecte:

Titlu proiect	Număr proiect	Parcurs legislativ	Autor	CPSF
Proiectul hotărîrii cu privire la abrogarea Hotărîrii nr.81 din 18.04.2013 privind numirea în funcția de Procuror General	196	Înregistrare: 02.05.2013 Dezbatere: 03.05.2013	Deputați	CJNI
Proiectul hotărîrii cu privire la Raportul Comisiei speciale pentru examinarea circumstanțelor adoptării de către Parlament a Hotărîrii nr. 81 din 18 aprilie 2013 privind numirea în funcția de Procuror General	195	Înregistrare: 02.05.2013 Dezbatere: 03.05.2013	Deputați	Comisia specială
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la Guvern – art.24; Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție – art.7, 8, 9, ș.a.; ș.a.)	194	Înregistrare: 30.04.2013 Dezbatere: 03.05.2013	Deputați	CAPDR
Proiectul legii privind modificarea și completarea Legii nr.64-XII din 31.05.1990 cu privire la Guvern (art.4, 7'1)	193	Înregistrare: 30.04.2013 Dezbatere: 03.05.2013	Deputați	CAPDR
Proiectul legii pentru completarea articolului 53 din Codul electoral nr.1381-XIII din 21.11.1997	191	Înregistrare: 30.04.2013 Dezbatere: 03.05.2013	Deputați	CJNI
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul electoral – art.1, 4, 10, ș.a.; Legea despre statutul deputatului în Parlament – art.2; ș.a.)	190	Înregistrare: 30.04.2013 Dezbatere: 03.05.2013	Deputați	CJNI
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la Curtea Constituțională – art.18, 19, 25'1, 32; Codul jurisdicției constituționale – art.7'1)	189	Înregistrare: 30.04.2013 Dezbatere: 03.05.2013	Deputați	CJNI

Proiectul legii pentru modificarea Legii nr.64 din 31.05.1990 cu privire la Guvern (art.27'1)	183	Înregistrare: 25.04.2013 Dezbatere: 03.05.2013	Deputați	CAPDR CJNI
Proiectul hotărârii privind interpretarea art.1 al Hotărârii Parlamentului nr.28 din 5 martie 2013 privind exprimarea votului de neîncredere Guvernului	178	Înregistrare: 25.04.2013 Dezbatere: 03.05.2013	Deputat	CJNI

Toate aceste proiecte au fost adoptate cu încălcarea termenului destinat consultării permanente cu societatea civilă. Toate au curențe similare celor constatate în privința Legii nr. 94/2013 (lipsa raportului comisiei permanente sesizate în fond; lipsa avizelor comisiilor; lipsa avizului Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului; lipsa avizului Guvernului; lipsa raportului de expertiză anticorupție). Și mai grav este cadrulul legislativ exercitat. Unele din aceste proiecte intervin, în sens opus, asupra prevederilor modificate și completate anterior, unele - cu doar câteva săptămâni. Pentru corectitudine, recunoaștem că intervenția anterioară a fost, la fel, cu încălcarea procedurilor. Astfel de practici subminează elementele indispensabile ale unui stat de drept: stabilitatea reglementărilor, securitatea raporturilor juridice, previzibilitatea legii.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Urmare a analizei efectuate, precum și constatării stării de fapt, reținem următoarele concluzii și recomandări:

1) La general, este imperativă îmbunătățirea Legii nr. 239 din 13.11.2008 „Privind transparența în procesul decizional” în partea ce ține de încălcări și sancțiuni. Lipsa de încălcări identificate și sancțiuni aplicate de către autorități, în pofida constatărilor organizațiilor non-guvernamentale în procesul de monitorizare, denotă ineficiența, în acest sens, a legii.

2) În particular, dat fiind specificul atribuțiilor Parlamentului, întru asigurarea transparenței decizionale, era necesară o intervenție mai cuprinzătoare în Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797 din 02.04.1996. În versiunea actuală, Regulamentul Parlamentului nu conține decât norme, care atribuie comisiilor permanente competența de a institui anumite reguli. Această abordare este riscantă din două motive: i) comisiile permanente vor evita sau vor întârzia să-și pună în exercițiu competența; ii) chiar dacă comisiile permanente vor institui anumite proceduri, acestea ar putea să difere de la o comisie la alta sau de la un proiect la altul. Astfel, pot fi instituite practici neuniforme și selective, ceea ce poate descuraja participarea publicului în procesul decizional parlamentar. Reglementările privind consultarea publică de către Parlament trebuie să fie simple și clare. Regulamentul Parlamentului trebuie, cel puțin, să conțină niște începuturi de proceduri aplicabile uniform de către toate comisiile și în privința tuturor proiectelor supuse consultării publice. Reținând cele menționate, în acest sens, în prezentul studiu, insistăm asupra necesității revizuirii Regulamentului Parlamentului în partea ce ține de discreția excesivă a Președintelui Parlamentului, acestuia, la moment, fiindu-i atribuite competențe de a lua decizii, inclusiv – de a prelungi termenele, fără a fi prevăzute criterii clare pentru asemenea decizii. Aceeași recomandare reținem și în privința unor norme din Instrucțiunea privind circulația proiectelor de acte legislative în Parlament, aprobată prin Hotărârea Biroului permanent al Parlamentului nr. 30 din 07.11.2012.

3) Apreciind efortul Secretariatului Parlamentului în elaborarea Instrucțiunii privind circulația proiectelor de acte legislative în Parlament, regretăm faptul că actul nu este mai explicit în partea ce ține de organizarea și desfășurarea consultărilor publice. În fapt, actualmente, reglementările privind asigurarea transparenței în procesul decizional parlamentar se conțin dispersat în mai multe acte normative. Astfel, procedurile rămân confuze și greu aplicabile. Este necesară completarea Regulamentului Parlamentului cu prevederi cuprinzătoare sistematizate care vizează asigurarea transparenței, fie sistematizarea tuturor normelor într-un act normativ separat, un eventual Regulament privind asigurarea transparenței decizionale parlamentare. Prevederile ar trebui să conțină reglementări privind: formele și procedurile consultărilor publice; recepționarea, analiza și sinteza recomandărilor; întocmirea și publicarea Raportului cu privire la transparența în procesul decizional; responsabilitățile actorilor-cheie; lista exhaustivă a documentelor obligatorii pentru plasare web, inclusiv ce vizează activitatea fracțiunilor parlamentare, Biroului permanent și comisiilor permanente; termene exprese; mecanisme de control etc.

4) Modulul „Societatea civilă” de pe web site-ul Parlamentului, în opinia noastră, ar trebui să fie remodelat într-un modul „Transparența decizională”. Modulul trebuie să fie cu adevărat

util și prietenos publicului și ar trebui să conțină: reglementările ce țin de transparența procesului decizional parlamentar; o descriere schematică a mecanismului de cooperare cu societatea civilă, inclusiv a procedurilor care trebuie urmate de către părțile interesate; persoane responsabile; lista persoanelor interesate; anunțurile privind consultările publice; procesele-verbale privind contribuțiile părților interesate; informații privind conferințele anuale; Rapoartele cu privire la transparența în procesul decizional etc.

5) În partea ce ține de transparența sesiunilor și ședințelor Parlamentului, apreciind eforturile Parlamentului în plasarea ordinii de zi și a stenogramelor pe web site-ul Parlamentului, reținem necesitatea plasării web și a înregistrării video/audio a ședinței. Ar fi preferabil ca web site-ul Parlamentului să permită vizualizarea și audierea, inclusiv on-line, a ședințelor plenare. În așa fel, publicul, dar și Parlamentul, nu vor fi dependenți de agenda media a unei companii private.

6) În ce privește procedura de vot, înregistrarea electronică a prezenței deputaților la ședințele plen și implementarea sistemului de vot electronic trebuie să fie implementate în mod prioritar, acestea devenind importante nu numai pentru public, care trebuie să cunoască cum a votat un deputat sau altul, ci și pentru deputați, care trebuie să aibă dovada unui vot exercitat.

7) În partea ce ține de transparența procedurii legislative, apreciem eforturile depuse în plasarea proiectelor pe web site-ul Parlamentului. Reținem că este importantă facilitarea cunoașterii datei plasării documentelor. Totodată, reiterăm ponderea mare a documentelor indisponibile: avize comisii; aviz Guvern; aviz Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului; rapoartele comisiei permanente sesizate în fond; Nota informativă; alte documente potrivit exigențelor. Aceste carențe, însă, sînt determinate și de celeritatea, nu totdeauna justificată, cu care Parlamentul obișnuiește să examineze proiectele.

8) O problemă separată, care trebuie depășită, rămîn practicile de numire și eliberare din funcție. Pe lîngă faptul, că proiectele nu conțin toate documentele obligatorii de însoțire, cum ar CV-ul persoanei, nu este clar din cele plasate, dacă persoanele vizate au fost sau nu supuse verificării în condițiile Legii nr. 271 din 18.12.2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice.

9) În ce privește transparența activității organelor de lucru ale parlamentului, Biroul permanent pare a fi cel mai puțin transparent. Publicul trebuie informat, chiar și sumar, asupra agendei Biroului permanent. Toate hotărîrile Biroului permanent, în mod special – cele care vizează interesul public, trebuie să fie plasate pe web site-ul Parlamentului.

10) Apreciem plasarea pe web site-ul Parlamentului a agendelor de lucru ale comisiilor permanente. Totuși, insistăm asupra necesității plasării web și a proceselor-verbale ale ședințelor publice ale comisiilor.

11) Regretăm că web site-ul Parlamentului nu conține informații privind crearea de către comisiile permanente a consiliilor de experți. Acest instrument ar putea imprima calitate proiectelor de acte dezbătute.

12) Comisiile permanente nu valorifică contribuțiile publicului în rapoartele pe care le întocmesc asupra proiectelor de acte. Aceste rapoarte, în mod obligatoriu, ar trebui să

conțină mențiuni în partea ce ține de transparența decizională. În cazul în care proiectul nu a fost supus consultărilor publice, ar trebui de menționat și justificat acest fapt. Dacă nu au parvenit careva contribuții, această mențiune este necesară. În cazul în care propunerile parvenite din partea publicului, inclusiv – organizații non-guvernamentale, nu au fost susținute – urmează să fie argumentată neacceptarea.

13) Apreciem anunțarea consultărilor publice asupra unor proiecte de legi. Totuși, anunțurile sînt încă prea rare, pentru ca să ne convingă că acestea au devenit o practică real instituită. Insistăm asupra faptului, că evenimentele trebuie să fie anunțate mai devreme decît se obișnuiește, astfel oferind efectiv posibilitate publicului de a participa în procesul decizional. Totodată, ținem să menționăm că pe web site-ul urmează să fie plasate procesele-verbale privind contribuția părților interesate.

14) Eforturile Secretariatului Parlamentului în elaborarea mai multor documente de politici sînt de recunoscut, însă acestea (sau cel puțin – un sumar al acestora) ar trebui să se regăsească pe web site-ul Parlamentului.

15) Apreciem eforturile Secretariatului Parlamentului în întocmirea rapoartelor privind activitatea sa și privind implementarea documentelor de politici. Aceste rapoarte, însă, nu compensează lipsa unor Rapoarte anuale privind transparența în procesul decizional, care ar oferi publicului convingerea că contribuțiile furnizate Parlamentului, chiar dacă nu au fost acceptate, au fost examinate. Totodată, ar fi recomandabilă întocmirea unor rapoarte analitice cuprinzătoare, fie anuale, fie la finele sesiunii, privind activitatea Parlamentului în exercitarea funcțiilor sale, inclusiv - de control.

16) Preocuparea Parlamentului pentru respectarea procedurilor privind transparența decizională în procesul de examinare și adoptare a Legii nr. 94 din 19.04.2013 „Pentru modificarea și completarea unor acte legislative” a fost importantă. Regretăm, însă, că acest exercițiu a fost unic și selectiv, iar concluziile Comisiei speciale nu au impulsionat o abordare calitativă a procesului legislativ. Reiterăm ponderea alarmantă a proiectelor de acte examinate cu încălcarea termenului stabilit pentru consultare permanentă. Reiterăm ponderea și mai alarmantă a proiectelor dezbătute și adoptate în aceeași zi sau în ziua calendaristică următoare zilei înregistrării. Acest fapt nu numai descurajează publicul, dar și devastează întreg proces legislativ. Astfel, nu numai publicul, dar și deputații, comisiile permanente, Secretariatul Parlamentului (Direcția generală juridică), Guvernul, sînt privați de posibilitatea de a se expune în prealabil asupra proiectelor. Celeritatea procedurii legislative semnalează probleme majore în administrarea procesului legislativ. Încălcarea flagrantă, gravă și repetată a procedurilor legislative erodează încrederea publicului în buna intenție a legiuitorului, care pare să se ghideze de alte interese decît interesul public. Or, interesul public rezidă într-un proces legislativ legitim, echilibrat, coerent, consecvent și transparent. Legile trebuie să fie bine și fundamental elaborate, cu cheltuieli calculate și acoperite, cu impact estimat în prealabil, axate asupra necesităților reale și realizabile, consultate public și benefice publicului, examinate minuțios de Parlament, dezbătute calitativ și votate conștient.

ANEXA nr. 1

PROIECTE ADOPTATE³⁷
27.09.2012-31.12.2012

Titlu proiect	Număr proiect	Parcurs legislativ	Autor	CPSF	Disponibilitate documente	Indisponibilitate documente
Proiectul hotărârii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative	3205	Înregistrare - 27.12.2012 Dezbatere - 28.02.2013	Deputat	CJNI CPEIE	Text inițial, final Extras din procesul-verbal al fracțiunii Raport CJNI, CPEIE	Text rusă
Proiectul hotărârii privind eliberarea din funcție a unui judecător al Curții Supreme de Justiție	3197	Înregistrare - 27.12.2012 Dezbatere - 27.12.2012	Deputat	CJNI	Text inițial, final Raport CJNI	Text rusă NI Demers CSM
Proiectul hotărârii privind aprobarea uniforme și însemnelor distinctive ale colaboratorilor Centrului National Anticorupție	3179	Înregistrare - 25.12.2012 Dezbatere - 05.04.2013	Deputat	BP	Text inițial, redactat, final NI Aviz unele comisii Aviz DJ Aviz Guvern	BP Aviz unele comisii
Proiectul legii pentru completarea articolului 3621 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18.04.2002	3165	Înregistrare - 22.12.2012 Dezbatere - 28.02.2012; 01.03.2013	Guvern	CJNI	Text inițial, final NI	Raport CJNI Aviz comisii Aviz DJ Aviz Guvern
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni – art.1, 2, 3, ș.a.; Legea privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl)	3164	Înregistrare - 22.12.2012 Dezbatere - 26.12.2012; 27.12.2012	Guvern	CPSSF	Text inițial, final NI Raport CPSSF Aviz DJ	Aviz comisii
Proiectul legii privind schimbul unor terenuri din fondul silvic în scopul construcției "Centrului de Suport pentru Mediul de Afaceri Transfrontalier-Formare, Expoziție și Simpozion"	3156	Înregistrare - 22.12.2012 Dezbatere - 26.12.2012; 27.12.2012; 22.02.2013	Deputat	CAIA	Text inițial, final NI Raport CAIA	Aviz comisii Aviz DJ Aviz Guvern

³⁷ Potrivit informațiilor plasate pe www.parlament.md la starea din 30.06.2013.

Titlu proiect	Număr proiect	Parcurs legislativ	Autor	CPSF	Disponibilitate documente	Indisponibilitate documente
Proiectul legii privind ratificarea Acordului între Republica Moldova și Uniunea Europeană cu privire la protecția indicațiilor geografice ale produselor agricole și alimentare	3155	Înregistrare - 22.12.2012 Dezbatere - 27.12.2012	Președinte	CPEIE	Text inițial, final NI Raport CPEIE Aviz DJ	Aviz comisii
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea privind Serviciul de Informații și Securitate al RM – art.7; Legea privind statutul ofiterului de urmărire penală – art.1, 6, 8; ș.a.)	3148	Înregistrare - 21.12.2012 Dezbatere - 05.04.2013; 19.04.2013	Guvern	CSNAOP CJNI	Text inițial, redactat, final NI Raport CSNAOP, CJNI Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii privind completarea anexei la Legea nr.331-XV din 07.10.2004 pentru aprobarea Listei obiectelor ale căror lucrări de expertiză tehnică, de prospectiuni, de proiectare, de construcție și restaurare, cu atragerea mijloacelor bănești donate de către persoane fizice și juridice, care sînt scutite de taxa pe valoare adăugată	3138	Înregistrare - 21.12.2012 Dezbatere - 22.03.2013	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărîrii privind modificarea articolului 2 din Hotărîrea Parlamentului nr.258 din 09.11.12 pentru constituirea unei comisii speciale de control al declarațiilor cu privire la venituri și proprietate ale președintelui și membrilor CNI	3137	Înregistrare - 21.12.2012 Dezbatere - 26.12.2012	Deputați	CCECTSMM	Text inițial, final NI	Raport CCECTSMM
Proiectul hotărîrii privind eliberarea din funcție prin transfer a unor judecători ai Curții Supreme de Justiție	3135	Înregistrare - 21.12.2012 Dezbatere - 26.12.2012	Deputat	CJNI	Text inițial, final NI Demers CSM Raport CJNI	Text rusă
Proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii nr.165 din 11.07.2012 cu privire la modificarea și completarea Codului audiovizualului al RM nr.260-XVI din 27.07.2006 (art. I, II)	3121	Înregistrare - 20.12.2012 Dezbatere - 26.12.2012	Deputați	CCECTSMM	Text inițial, final NI	Aviz comisii Aviz DJ Aviz Guvern
Proiectul hotărîrii privind modificarea și completarea Hotărîrii Parlamentului nr.433-XVI din 28.12.2006 cu privire la aprobarea statutului, a structurii organizatorice și a efectivului-limită ale Consiliului Coordonator al Audiovizualului	3120	Înregistrare - 20.12.2012 Dezbatere - 27.12.2012	Deputați	CCECTSMM	Text inițial, final NI Raport CCECTSMM	Aviz comisii Aviz DJ Aviz Guvern

Titlu proiect	Număr proiect	Parcurs legislativ	Autor	CPSF	Disponibilitate documente	Indisponibilitate documente
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne – art.13; Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție)	3119	Înregistrare - 20.12.2012 Dezbatere - 27.12.2012	Guvern	CSNAOP CPSSF	Text inițial, final NI Raport CSNAOP	Raport CPSSF Aviz comisii Aviz DJ
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul fiscal – art.122, 289, 290, ș.a.; Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative – art. X)	3116	Înregistrare - 20.12.2012 Dezbatere - 26.12.2012; 27.12.2012	Guvern	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz DJ	Aviz comisii
Proiectul legii pentru ratificarea celui de-al doilea Protocol adițional la Convenția europeană de asistență judiciară în materie penală	3111	Înregistrare - 19.12.2012 Dezbatere - 26.12.2012	Președinte	CPEIE	Text inițial, final NI Raport CPEIE Aviz DJ	Aviz comisii
Proiectul legii pentru aderarea RM la Memorandumul de înțelegere privind participarea și divizarea cheltuielilor în cadrul Directoriului Cheilor Publice al Organizației Internaționale a Aviației Civile pentru documentele de călătorie electronice mecanic lizibile	3110	Înregistrare - 19.12.2012 Dezbatere - 26.12.2012	Președinte	CPEIE	Text inițial, final NI Raport CPEIE Aviz DJ	Aviz comisii
Proiectul legii pentru formularea Declarației Republicii Moldova la Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială	3109	Înregistrare - 19.12.2012 Dezbatere - 26.12.2012	Președinte	CPEIE	Text inițial, final NI Raport CPEIE Aviz DJ	Aviz comisii
Proiectul legii privind importul unor autospeciale	3055	Înregistrare - 14.12.2012 Dezbatere - 20.12.2012	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz unele comisii Aviz DJ Aviz Guvern	Aviz unele comisii
Proiectul hotărârii privind eliberarea din funcție a unui judecător al Curții Supreme de Justiție	3035	Înregistrare - 12.12.2012 Dezbatere - 26.12.2012	Deputat	CJNI	Text inițial, final Raport CJNI	NI

Titlu proiect	Număr proiect	Parcurs legislativ	Autor	CPSF	Disponibilitate documente	Indisponibilitate documente
Proiectul legii pentru modificarea anexei nr.2 la Legea nr.764-XV din 27.12.2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova	3028	Înregistrare - 12.12.2012 Dezbatere - 01.03.2013	Deputat	CAPDR	Text inițial, final NI Raport CAPDR Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul legii privind modificarea Planului național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pe anii 2011-2014	3007	Înregistrare - 11.12.2012 Dezbatere - 27.12.2012	Guvern	CDORI	Text inițial, final NI Raport CDORI Aviz DJ	Aviz comisii
Proiectul legii pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18.04.2002 (art.145, 151, 152, ș.a.)	2991	Înregistrare - 11.12.2012 Dezbatere - 26.04.2013 23.05.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea taxei de stat – art.4; Codul penal – art.173, 176, 346; ș.a.)	2988	Înregistrare - 10.12.2012 Dezbatere - 20.12.2012; 26.12.2012	Guvern	CJNI CDORI	Text inițial, final NI Raport CJNI, CDORI Sinteza Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității	2987	Înregistrare - 10.12.2012 Dezbatere - 20.12.2012; 21.12.2012	Guvern	CDORI CJNI	Text inițial, final NI Raport CDORI, CJNI Aviz comisie Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și bunăstare a animalelor	2978	Înregistrare - 10.12.2012 Dezbatere - 01.03.2013; 28.03.2013	Guvern	CAIA	Text inițial, final NI Raport CAIA Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea instituțiilor financiare – art.3, 6, 7, ș.a.; Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei – art.5, 11; ș.a.)	2977	Înregistrare - 10.12.2012 Dezbatere - 20.12.2012; 27.12.2012; 07.03.2013	Guvern	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Sinteza Aviz comisie Aviz DJ	Aviz unele comisii

Titlu proiect	Număr proiect	Parcurs legislativ	Autor	CPSF	Disponibilitate documente	Indisponibilitate documente
Proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii nr.909-XII din 30.01.1992 privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl (art.3, 7, 9, 22)	2976	Înregistrare - 10.12.2012 Dezbatere - 21.12.2012	Guvern	CPSSF	Text inițial, final NI Raport CPSSF Aviz DJ	Aviz comisii
Proiectul legii pentru modificarea art.15'1 al Legii nr.133-XVI din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social	2975	Înregistrare - 10.12.2012 Dezbatere – 21.12.2012	Guvern	CPSSF	Text inițial, final NI Raport CPSSF Aviz comisie Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii pentru modificarea Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2012 nr.270 din 23.12.2012 (art.1, anexele nr.1 și nr.2)	2974	Înregistrare - 10.12.2012 Dezbatere - 21.12.2012; 26.12.2012	Guvern	CPSSF	Text inițial, final NI Raport CPSSF Aviz DJ	Aviz comisii
Proiectul hotărîrii cu privire la aprobarea bugetului Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică pe anul 2013	2968	Înregistrare - 07.12.2012 Dezbatere - 19.04.2013	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF	
Proiectul legii privind importul inventarului sportiv	2942	Înregistrare - 06.12.2012 Dezbatere - 27.12.2012; 22.02.2013	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărîrii privind Raportul Curtii de Conturi asupra administrării și întrebuințării resurselor financiare publice și a patrimoniului public în a.2011	2939	Înregistrare - 06.12.2012 Dezbatere - 13.12.2012	Deputat	CEBF	Text inițial, final	Text rusă Raport Curtea de Conturi NI Raport CEBF
Proiectul hotărîrii cu privire la completarea articolului 1 din Hotărîrea Parlamentului nr.48-XVIII din 29.10.2009 privind domeniile de activitate ale comisiilor permanente ale Parlamentului	2902	Înregistrare - 04.12.2012 Dezbatere - 01.03.2013	Deputat	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI Aviz unele comisii Aviz DJ	Text rusă Aviz unele comisii
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul funciar – art.55; Legea taxei de stat – art.3, 4; ș.a.)	2894	Înregistrare - 03.12.2012 Dezbatere - 21.12.2012; 26.12.2012	Guvern	CSNAOP	Text inițial, final NI Raport CSNAOP Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii

Titlu proiect	Număr proiect	Parcurs legislativ	Autor	CPSF	Disponibilitate documente	Indisponibilitate documente
Proiectul legii pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Ecuador privind călătoriile fără vize ale cetățenilor	2893	Înregistrare - 03.12.2012 Dezbatere - 21.12.2012	Guvern	CPEIE	Text inițial, final NI Raport CPEIE Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la pomicultură; Legea zootehniei – art.11, 34; ș.a.)	2880	Înregistrare - 30.11.2012 Dezbatere - 21.12.2012; 27.12.2012	Guvern	CAIA	Text inițial, final NI Raport CAIA Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii cu privire la ratificarea Acordului privind Spațiul Aerian Comun dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și statele sale membre	2879	Înregistrare - 30.11.2012 Dezbatere - 21.12.2012; 21.12.2012	Președinte	CPEIE	Text inițial, final NI Raport CPEIE Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz comisie
Proiectul legii pentru ratificarea Acordului privind comemorarea bărbăției și eroismului popoarelor statelor-membre ale Comunității Statelor Independente în Marele Război pentru Apărarea Patriei din anii 1941-1945	2878	Înregistrare - 30.11.2012 Dezbatere - 01.03.2013	Președinte	CPEIE	Text inițial, final NI Raport CPEIE Aviz comisii Aviz DJ	
Proiectul legii pentru modificarea Codului penal al RM (art.181'1)	2847	Înregistrare - 28.11.2012 Dezbatere - 28.02.2013; 29.03.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI Aviz unele comisii Aviz DJ Aviz Guvern	Text rusă Aviz unele comisii
Proiectul hotărârii cu privire la aprobarea bugetului Comisiei Naționale a Pieței Financiare pe anul 2013	2838	Înregistrare - 28.11.2012 Dezbatere - 06.12.2012	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF	
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la zonele economice libere – art.2, 3, 5, ș.a.; Codul vamal – art.89, 90; ș.a.)	2830	Înregistrare - 27.11.2012 Dezbatere - 13.12.2012; 26.12.2012	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz comisie Aviz Guvern	Text rusă Aviz unele comisii Aviz DJ

Titlu proiect	Număr proiect	Parcurs legislativ	Autor	CPSF	Disponibilitate documente	Indisponibilitate documente
Proiectul hotărârii pentru modificarea articolului 2 din Hotărârea Parlamentului nr.69 din 05.04.2012 privind constituirea unei comisii de anchetă pentru examinarea situației pe piața farmaceutică	2827	Înregistrare - 27.11.2012 Dezbatere - 21.12.2012	Deputați	CPSSF	Text inițial, final NI	Text rusă Raport CPSSF
Proiectul hotărârii privind constituirea Comisiei speciale de organizare și desfășurare a concursului public pentru selectarea candidaților la funcția de membru al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității	2810	Înregistrare - 26.11.2012 Dezbatere - 29.11.2012	Deputat	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI	Text rusă
Proiectul legii privind importul unui autovehicul	2809	Înregistrare - 26.11.2012 Dezbatere - 29.11.2012	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz DJ	Text rusă Aviz comisii Aviz Guvern
Proiectul legii pentru completarea Legii nr.190-XV din 08.05.2003 cu privire la veterani (art.12, 22)	2784	Înregistrare - 22.11.2012 Dezbatere - 01.03.2013; 07.03.2013	Deputați	CPSSF	Text inițial, final NI Raport CPSSF Aviz unele comisii Aviz DJ Aviz Guvern	Text rusă Aviz comisie
Proiectul legii pentru modificarea și completarea Codului fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997 (art.226'1, 226'3, 226'4, ș.a.)	2759	Înregistrare - 20.11.2012 Dezbatere - 07.12.2012	Deputat	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz comisie Aviz DJ	Text rusă Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul legii pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina privind asistența juridică reciprocă în materie civilă și penală	2750	Înregistrare - 19.11.2012 Dezbatere - 20.12.2012; 21.12.2012	Președinte	CPEIE	Text inițial, final NI Raport CPEIE Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz comisie
Proiectul legii privind modificarea art.9 alin.(2) al legii nr.435-XVI din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă	2746	Înregistrare - 19.11.2012 Dezbatere - 26.04.2013	Deputat	CAPDR	Text inițial, final NI Raport CAPDR Aviz unele comisii Aviz DJ Aviz Guvern	Text rusă Aviz unele comisii

Titlu proiect	Număr proiect	Parcurs legislativ	Autor	CPSF	Disponibilitate documente	Indisponibilitate documente
Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea privind ocrotirea monumentelor – art.16, 161; Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție – art.3, 6, 9, s.a.)	2705	Înregistrare - 15.11.2012 Dezbatere - 26.12.2012; 04.04.2013	Deputați	CCECTSM	Text inițial, final NI Raport CCECTSM Aviz unele comisii Aviz DJ	Text rusă Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul legii privind interpretarea prevederilor articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr.768-XIV din 02.02.2000 privind statutul alesului local	2704	Înregistrare - 14.11.2012 Dezbatere - 16.11.2012	Deputați	CAPDR	Text inițial, final NI Raport CAPDR	Text rusă
Proiect de hotărâre despre aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de șef de subdiviziune teritorială a Centrului Național Anticorupție	2694	Înregistrare - 14.11.2012 Dezbatere - 07.12.2012	Deputat	CSNAOP CJNI	Text inițial, final NI Aviz CAIA Aviz DJ	Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul legii pentru modificarea și completarea Codului Contravențional (art.224)	2684	Înregistrare - 14.11.2012 Dezbatere - 23.05.2013, 14.06.2013	Deputați	CJNI	Text inițial NI Raport CJNI Aviz unele comisii Aviz DJ	Text rusă Text final Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul legii pentru completarea unor acte legislative (Codul penal - art.242'1, 242'2, 333, 334; Codul de procedură penală – art.132'8)	2671	Înregistrare - 12.11.2012 Dezbatere - 06.12.2012; 21.03.2013	Guvern	CJNI	Text inițial NI Raport CJNI Aviz unele comisii	Text final Aviz unele comisii Aviz DJ
Proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii nr.489-XIV din 08.07.1999 privind sistemul public de asigurări sociale (art.1, 5)	2669	Înregistrare - 12.11.2012 Dezbatere - 06.12.2012; 13.12.2012	Guvern	CPSSF	Text inițial, final NI Raport CPSSF Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul hotărârii cu privire la numirea în funcție a unor membri ai Consiliului Coordonator al Audiovizualului	2644	Înregistrare - 09.11.2012 Dezbatere - 15.11.2012	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI	Text rusă Raport CJNI
Proiectul legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului	2630	Înregistrare - 08.11.2012 Dezbatere - 14.12.2012; 27.12.2012	Guvern	CSNAOP CEBF	Text inițial, final NI Raport CSNAOP, CEBF Sinteza Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii

Titlu proiect	Număr proiect	Parcurs legislativ	Autor	CPSF	Disponibilitate documente	Indisponibilitate documente
Proiectul legii pentru ratificarea Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională de Dezvoltare privind realizarea Programului de creștere a competitivității în Republica Moldova	2628	Înregistrare - 08.11.2012 Dezbatere - 22.11.2012; 30.11.2012	Guvern	CPEIE	Text inițial, final NI Raport CPEIE Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul hotărârii cu privire la declararea anului 2013 Anul Spiridon Vangheli	2615	Înregistrare - 07.11.2012 Dezbatere - 06.12.2012	Guvern	CCECTSMM	Text inițial, final NI Raport CCECTSMM Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul hotărârii privind încetarea mandatului de membru al Comisiei Naționale de Integritate	2608	Înregistrare - 07.11.2012 Dezbatere - 09.11.2012	Deputat	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI	Text rusă
Proiectul hotărârii privind aprobarea listei funcțiilor din cadrul Centrului Național Anticorupție și gradelor speciale ce le corespund	2587	Înregistrare - 06.11.2012 Dezbatere - 07.12.2012	Deputat	CSNAOP	Text inițial, final NI Raport CSNAOP Aviz DJ	
Proiectul hotărârii pentru constituirea Comisiei speciale de control al declarațiilor cu privire la venituri și proprietate a președintelui și membrilor Comisiei Naționale de Integritate	2573	Înregistrare - 05.11.2012 Dezbatere - 09.11.2012	Deputat	CJNI	Text inițial, final Raport CJNI	Text rusă NI
Proiectul hotărârii privind prelungirea termenului de activitate a Comisiei de anchetă pentru gestiunea fondului forestier, a zonelor de protecție a apelor râurilor și ale bazinelor acvatice, a parcurilor	2566	Înregistrare - 02.11.2012 Dezbatere - 09.11.2012	Deputați	Comisia de anchetă	Text inițial, final NI	Text rusă
Proiectul hotărârii pentru modificarea articolului 1 din Hotărârea Parlamentului nr.102 din 12.05.2011 privind aprobarea componentei nominale a delegațiilor Parlamentului Republicii Moldova la organizațiile parlamentare internaționale	2546	Înregistrare - 01.11.2012 Dezbatere - 02.11.2012	Deputat	CPEIE	Text inițial NI Extras din procesul-verbal al fracțiunii	Text rusă Text final Raport CPEIE
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor prevederi din Codul de procedură penală al RM. (art.6, 255, 274, 511)	2544	Înregistrare - 01.11.2012 Dezbatere - 22.11.2012; 30.11.2012	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI Aviz unele comisii Aviz DJ	Text rusă Aviz unele comisii Aviz Guvern

Titlu proiect	Număr proiect	Parcurs legislativ	Autor	CPSF	Disponibilitate documente	Indisponibilitate documente
Proiectul hotărârii privind numirea unui membru în Consiliul de administrație a Fondului de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar	2538	Înregistrare - 31.10.2012 Dezbatere - 09.11.2012	Deputat	CJNI	Text inițial, final Raport CJNI	Text rusă NI
Proiectul hotărârii cu privire la bugetul Parlamentului pentru anul 2013	2532	Înregistrare - 31.10.2012 Dezbatere - 01.11.2012; 02.11.2012	BP		Text inițial, final	Text rusă NI
Proiectul legii pentru ratificarea Protocolului adițional la Convenția privind drepturile omului și biomedicina cu privire la cercetarea biomedicală	2480	Înregistrare - 26.10.2012 Dezbatere - 22.11.2012; 30.11.2012	Președinte	CPEIE	Text inițial, final NI Raport CPEIE Aviz unele comisii Aviz DJ	Raport complet CPEIE Aviz unele comisii
Proiectul legii privind importul unui autovehicul	2478	Înregistrare - 26.10.2012 Dezbatere - 09.11.2012	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz comisie Aviz DJ	Text rusă Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul legii privind Stema de Stat a Republicii Moldova	2477	Înregistrare - 26.10.2012 Dezbatere - 07.03.2013; 26.12.2012	Deputați	CCECTSMM	Text inițial, final NI Raport CCECTSMM Sinteza Aviz unele comisii Aviz DJ Aviz Guvern	Aviz CPEIE
Proiectul hotărârii pentru aprobarea bugetului Comisiei Electorale Centrale pe anul 2013	2454	Înregistrare - 25.10.2012 Dezbatere - 02.11.2012	Deputat	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz DJ	Text rusă Aviz comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărârii privind numirea în funcție a președintelui Comisiei Naționale de Integritate	2450	Înregistrare - 25.10.2012 Dezbatere - 25.10.2012	Președinte Parlament	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI	Text rusă
Proiectul hotărârii privind aprobarea structurii și efectivului-limită al Centrului Național Anticorupție	2449	Înregistrare - 25.10.2012 Dezbatere - 25.10.2012	Deputat	CSNAOP	Text inițial, final NI Raport CSNAOP	Text rusă

Titlu proiect	Număr proiect	Parcurs legislativ	Autor	CPSF	Disponibilitate documente	Indisponibilitate documente
Proiectul legii pentru completarea unor acte legislative (Legea cadastrului bunurilor imobile – art.40'6; Codul contravențional – art.326)	2439	Înregistrare - 24.10.2012 Dezbatere - 22.11.2012; 07.12.2012	Guvern	CAIA CJNI	Text inițial, final NI Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul legii pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova (art.1801, 1802)	2437	Înregistrare - 24.10.2012 Dezbatere - 29.11.2012; 21.03.2013	Deputat	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI Aviz unele comisii Aviz DJ	Text rusă Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărârii pentru aprobarea bugetului Curții Constituționale pe anul 2013	2436	Înregistrare - 24.10.2012 Dezbatere - 02.11.2012	Deputat	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz DJ	Text rusă Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărârii pentru aprobarea bugetului Curții de Conturi pe anul 2013	2435	Înregistrare - 24.10.2012 Dezbatere - 02.11.2012	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF	Text rusă Aviz comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărârii pentru aprobarea bugetului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal pe anul 2013	2434	Înregistrare - 24.10.2012 Dezbatere - 01.11.2012	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz comisii Aviz DJ	Text rusă Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărârii privind încetarea mandatului de membru al Comisiei Naționale de Integritate a domnului Ion Casian și numirea în această funcție a domnului Anatolie Donciu	2427	Înregistrare - 24.10.2012 Dezbatere - 25.10.2012	Deputat	CJNI	Text inițial, final Raport CJNI CV	Text rusă NI
Proiectul hotărârii privind numirea domnului Mihai Balan în funcția de director al Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova	2423	Președinte - 24.10.2012 Dezbatere - 25.10.2012	Președinte	CJNI CSNAOP	Text inițial, final Raport CJNI, CSNAOP	Text rusă NI
Proiectul legii pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Georgiei privind călătoriile fără vize ale cetățenilor	2419	Înregistrare - 23.10.2012 Dezbatere - 22.11.2012; 30.11.2012	Guvern	CPEIE	Text inițial, final NI Raport CPEIE Aviz comisii Aviz DJ	

Titlu proiect	Număr proiect	Parcurs legislativ	Autor	CPSF	Disponibilitate documente	Indisponibilitate documente
Proiectul hotărârii privind numirea în funcție de Director al Centrului Național Anticorupție	2413	Înregistrare - 23.10.2012 Dezbatere - 25.10.2012	Deputat	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI	Text rusă
Proiectul legii pentru modificarea Legii bugetului de stat pe anul 2012 nr.282 din 27.12.2011 (art.1, 3, anexa nr.1 ș.a.)	2411	Înregistrare - 23.10.2012 Dezbatere - 22.11.2012; 30.11.2012	Guvern	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF	Aviz comisii Aviz DJ
Proiectul legii pentru modificarea și completarea Codului civil nr.1107 din 06.06.2002 (art.212)	2373	Înregistrare - 18.10.2012 Dezbatere - 09.11.2012; 27.12.2012	Deputați	CJNI	Text inițial NI Raport CJNI Aviz unele comisii Aviz DJ	Text final Text rusă Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărârii cu privire la confirmarea în funcție a unor membri ai Consiliului de Observatori al instituției publice naționale a audiovizualului Compania "Teleradio-Moldova"	2368	Înregistrare - 18.10.2012 Dezbatere - 18.10.2012	Deputați	CCECTSM	Text inițial, final NI	Text rusă Raport CCECTSM Aviz comisie
Proiectul legii privind importul unui echipament medical	2359	Înregistrare - 17.10.2012 Dezbatere - 08.11.2012; 16.11.2012	Deputat	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz DJ	Text rusă Aviz comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărârii privind numirea în funcție a vicepreședintelui Curții Supreme de Justiție	2355	Înregistrare - 17.10.2012 Dezbatere - 25.10.2012	Deputat	CJNI	Text inițial, final Raport CJNI	Text rusă NI
Proiectul legii privind importul a trei autospeciale cu destinație specială, de către primăria orașului Soldănești, primite cu titlu gratuit (donăție)	2329	Înregistrare - 16.10.2012 Dezbatere - 01.11.2012; 02.11.2012	Deputat	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz unele comisii Aviz DJ	Text rusă Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul transporturilor autor - art.26; Codul contravențional - art.200)	2328	Înregistrare - 16.10.2012 Dezbatere - 28.02.2013; 14.06.2013	Deputați	CEBF CJNI	Text inițial, final NI Raport CEBF, CJNI Aviz unele comisii Aviz DJ Aviz Guvern	Text rusă Aviz unele comisii

Titlu proiect	Număr proiect	Parcurs legislativ	Autor	CPSF	Disponibilitate documente	Indisponibilitate documente
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul fiscal – art.20, art.103; Legea privind deșeurile de producție și menajere – art.20)	2301	Înregistrare - 12.10.2012 Dezbatere - 18.10.2012; 19.10.2012	Deputați	CEBF CMSC	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz DJ	Text rusă Raport CMSC Aviz comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărârii pentru completarea punctului 1 din Hotărârea Parlamentului nr.433-XII din 26.12.1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova (pct.1)	2241	Înregistrare - 08.10.2012 Dezbatere - 08.11.2012	Guvern	CCECTSMM	Text inițial, final NI Raport CCECTSMM Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii pentru modificarea și completarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996 (art.4, 13, 102)	2212	Înregistrare - 05.10.2012 Dezbatere - 12.10.2012; 26.10.2012	Deputat	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI Aviz comisie	Text rusă Aviz unele comisii Aviz DJ
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la Curtea Constituțională – art.25'1, 26, 31, 32; Codul jurisdicției constituționale – art.4, 71, 27, 55, 70)	2197	Înregistrare - 03.10.2012 Dezbatere - 16.11.2012; 26.12.2012	Deputați	CJNI	Text inițial, definitivat, final NI Raport CJNI Aviz unele comisii Aviz DJ	Text rusă Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărârii privind modificarea componenței numerice și nominale a Biroului permanent al Parlamentului (art.1, 3)	2172	Înregistrare - 02.10.2012 Dezbatere - 01.11.2012	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI	Text rusă
Proiectul legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2013	2163	Înregistrare - 01.10.2012 Dezbatere - 19.10.2012; 08.11.2012	Guvern	CPSSF	Text inițial, final NI Raport CPSSF Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2013	2162	Înregistrare - 01.10.2012 Dezbatere - 19.10.2012; 08.11.2012	Guvern	CPSSF	Text inițial, final NI Raport CPSSF Sinteza Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii

Titlu proiect	Număr proiect	Parcurs legislativ	Autor	CPSF	Disponibilitate documente	Indisponibilitate documente
Proiectul legii bugetului de stat pe anul 2013	2161	Înregistrare - 01.10.2012 Dezbatere - 18.10.2012; 02.11.2012	Guvern	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii privind importul utilajului sportiv	2132	Înregistrare - 28.09.2012 Dezbatere - 04.10.2012	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF	Text rusă Aviz comisii Aviz DJ Aviz Guvern
Proiectul legii cu privire la importul clopotelor	2123	Înregistrare - 28.09.2012 Dezbatere - 04.10.2012	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Aviz DJ	Text rusă Aviz comisii Aviz Guvern
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul fiscal – art.335, 348'1, 348'2, ș.a.; Codul contravențional – art.229, 403)	2120	Înregistrare - 27.09.2012 Dezbatere - 18.10.2012; 19.10.2012	Guvern	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii cu privire la oamenii de creație și uniunile de creație	2117	Înregistrare - 27.09.2012 Dezbatere - 27.12.2012; 01.03.2013	Deputați	CCECTSMM	Text inițial, final NI Raport CCECTSMM Aviz unele comisii Aviz DJ	Text rusă Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul legii pentru completarea articolului 84 din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997	2116	Înregistrare - 27.09.2012 Dezbatere - 28.09.2012	Guvern	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF	Aviz comisii Aviz DJ

ANEXA nr. 2

PROIECTE ADOPTATE³⁸
01.01.2013-30.06.2013

Titlu proiect	Număr proiect	Parcurs legislativ	Autor	CPSF	Disponibilitate documente	Indisponibilitate documente
Proiectul hotărârii cu privire la executarea Hotărârii Parlamentului nr.151 din 21.06.2013 pentru aprobarea Declarației Parlamentului Republicii Moldova cu privire la situația actuală a procesului de reglementare a diferendului transnistrean	287	Înregistrare - 27.06.2013 Dezbatere – 28.06.2013	Deputați	CSNAOP	Text inițial, final NI	Text rusă Raport CSNAOP Aviz comisii Aviz DJ
Proiectul hotărârii pentru modificarea componenței nominale a Comisiei agricultură și industrie alimentară	282	Înregistrare - 26.06.2013 Dezbatere – 27.06.2013	Deputat	CJNI	Text inițial NI	Text final Text rusă Raport CJNI
Proiectul hotărârii cu privire la Declarația despre situația din localitățile din stînga Nistrului	275	Înregistrare - 20.06.2013 Dezbatere – 21.06.2013		CJNI		Text Raport CJNI
Proiectul hotărârii cu privire la raportul Comisiei de anchetă pentru examinarea modului de administrare a pachetului de acțiuni al statului deținut la "Banca de Economii" SA și situației în domeniul financiar-bancar al Republicii Moldova	272	Înregistrare - 18.06.2013 Dezbatere – 21.06.2013	Deputat	Comisia de ancheta	Text inițial Raport Comisia de anchetă	Text final NI
Proiectul hotărârii privind demisia unui deputat în Parlament	245	Înregistrare - 13.06.2013 Dezbatere – 14.06.2013	Deputat	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI	Text rusă
Proiectul hotărârii pentru aprobarea Raportului privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat în anul 2012	242	Înregistrare - 13.06.2013 Dezbatere – 13.06.2013	Guvern	CSNAOP	Text inițial, final NI	Raport CSNAOP
Proiectul hotărârii pentru aprobarea Raportului privind executarea (utilizarea) fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală în anul 2012	241	Înregistrare - 13.06.2013 Dezbatere – 13.06.2013	Guvern	CPSSF	Textul inițial, final Raport	NI Raport CPSSF

³⁸ Potrivit informațiilor plasate pe www.parlament.md la starea din 30.06.2013.

Proiectul hotărârii cu privire la modificarea hotărârii Parlamentului privind aprobarea componenței nominale a delegațiilor Parlamentului RM la organizațiile parlamentare internaționale nr.102 din 12.05.11	230	Înregistrare - 05.06.2013 Dezbatere – 13.06.2013	Deputați	CPEIE	Text inițial, final NI Raport CPEIE	
Proiectul hotărârii pentru modificarea componenței nominale a Comisiei politice externe și integrare europeană	229	Înregistrare - 05.06.2013 Dezbatere – 06.06.2013	Deputat	CJNI	Text inițial, final Raport CJNI	Text rusă
Proiectul hotărârii pentru modificarea articolului 1 din Hotărârea Parlamentului nr.84 din 21 aprilie 2011 privind aprobarea componenței nominale a delegației Parlamentului RM în Adunarea Parlamentară a Parteneriatului Estic (EURONEST)	228	Înregistrare - 05.06.2013 Dezbatere – 13.06.2013	Deputat	CPEIE	Text inițial, final Raport CPEIE	NI
Proiectul hotărârii pentru modificarea articolului 1 din Hotărârea Parlamentului nr.102 din 12.05.11 privind aprobarea componenței nominale a delegațiilor Parlamentului RM la organizațiile parlamentare internaționale	227	Înregistrare - 05.06.2013 Dezbatere – 13.06.2013	Deputat	CPEIE	Text inițial, final Raport CPEIE	NI
Proiectul hotărârii privind numirea în funcție de membru al Consiliului pentru prevenire și eliminare a discriminării și asigurarea egalității	226	Înregistrare - 31.05.2013 Dezbatere – 06.06.2013	Deputat	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI Aviz Comisia specială	
Proiectul hotărârii pentru modificarea componenței nominale a unor comisii permanente ale Parlamentului	225	Înregistrare - 30.05.2013 Dezbatere – 30.05.2013	Deputat	CJNI	Text inițial, final	Text rusă Raport CJNI
Proiectul hotărârii pentru alegerea unor vicepreședinți ai Parlamentului	224	Înregistrare - 30.05.2013 Dezbatere – 30.05.2013	Deputat	CJNI	Text inițial, final	Text rusă Raport CJNI
Proiectul hotărârii pentru acordarea votului de încredere Programului de activitate și întregii liste a Guvernului	223	Înregistrare - 30.05.2013 Dezbatere – 30.05.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final Raport CJNI	Text rusă NI
Proiectul hotărârii privind formarea Comisiei pentru efectuarea alegerii prin vot secret a Președintelui Parlamentului	222	Înregistrare - 30.05.2013 Dezbatere – 30.05.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI	Raport CJNI

Proiectul hotărârii privind modificarea și completarea Hotărârii Parlamentului nr.258 din 09.11.2012 pentru constituirea unei comisii speciale de control al declarațiilor cu privire la venituri și proprietate ale Președintelui și membrilor CNI	197	Înregistrare - 02.05.2013 Dezbatere – 16.05.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI	Raport CJNI Aviz DJ
Proiectul hotărârii cu privire la abrogarea Hotărârii nr.81 din 18.04.2013 privind numirea în funcția de Procuror General	196	Înregistrare - 02.05.2013 Dezbatere – 03.05.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final	Text rusă NI Raport CJNI
Proiectul hotărârii cu privire la Raportul Comisiei speciale pentru examinarea circumstanțelor adoptării de către Parlament a Hotărârii nr. 81 din 18 aprilie 2013 privind numirea în funcția de Procuror General	195	Înregistrare - 02.05.2013 Dezbatere – 03.05.2013	Deputați	Comisia specială	Text inițial, final Raport Comisia specială	Text rusă NI
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la Guvern – art.24; Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție – art.7, 8, 9, ș.a.; ș.a.)	194	Înregistrare - 30.04.2013 Dezbatere – 03.05.2013	Deputați	CAPDR	Text inițial, final NI Raport CAPDR Aviz comisie	Aviz unele comisii Aviz DJ Aviz Guvern
Proiectul legii privind modificarea și completarea Legii nr.64-XII din 31.05.1990 cu privire la Guvern (art.4, 7'1)	193	Înregistrare - 30.04.2013 Dezbatere – 03.05.2013	Deputați	CAPDR	Text inițial, final NI Raport CAPDR Aviz comisie	Aviz unele comisii Aviz DJ Aviz Guvern
Proiectul hotărârii cu privire la raportul Comisiei speciale pentru examinarea impactului Legii nr.94 din 19.04.2013	192	Înregistrare - 30.04.2013 Dezbatere – 03.05.2013	Deputat	Comisia specială	Text inițial, final Raport Comisia specială	Text rusă NI
Proiectul legii pentru completarea articolului 53 din Codul electoral nr.1381-XIII din 21.11.1997	191	Înregistrare - 30.04.2013 Dezbatere – 03.05.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI	Aviz comisii Aviz DJ Aviz Guvern
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul electoral – art.1, 4, 10, ș.a.; Legea despre statutul deputatului în Parlament – art.2; ș.a.)	190	Înregistrare - 30.04.2013 Dezbatere – 03.05.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI	Text final Aviz comisii Aviz DJ Aviz Guvern
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la Curtea Constituțională – art.18, 19, 25'1, 32; Codul jurisdicției constituționale – art.7'1)	189	Înregistrare - 30.04.2013 Dezbatere – 03.05.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI	Aviz comisii Aviz DJ Aviz Guvern

Proiectul hotărârii cu privire la Raportul Comisiei de anchetă pentru investigarea cazurilor de demolare și deteriorare, în perioada anilor 1993-2012, a unor monumente istorice incluse în Registrul Monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat	188	Înregistrare - 30.04.2013 Dezbatere – 13.06.2013	Deputați	Comisia de anchetă	Text inițial, final Raport Comisia de anchetă Opinie separată	NI
Proiectul legii privind importul unui autovehicul	185	Înregistrare - 26.04.2013 Dezbatere – 16.05.2013	Deputat	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz DJ	Aviz comisii Aviz Guvern
Proiectul legii pentru modificarea Legii nr.64 din 31.05.1990 cu privire la Guvern (art.27'1)	183	Înregistrare - 25.04.2013 Dezbatere – 03.05.2013	Deputați	CAPDR CJNI	Text inițial, final NI Raport CAPDR, CJNI Aviz comisie	Aviz unele comisii Raport expertiză anticorupție Aviz DJ Aviz Guvern
Proiectul hotărârii privind constituirea comisiei speciale pentru examinarea circumstanțelor adoptării de către Parlamentul Republicii Moldova a Hotărârii nr.81 din 18.04.2013 privind numirea în funcția de Procuror general	182	Înregistrare - 25.04.2013 Dezbatere – 25.04.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI	Text rusă Raport CJNI
Proiectul legii pentru completarea Regulamentului Parlamentului (art.14)	181	Înregistrare - 25.04.2013 Dezbatere – 26.04.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI	Raport CJNI Aviz DJ
Proiectul legii privind importul echipamentului sportiv	180	Înregistrare - 25.04.2013 Dezbatere – 16.05.2013	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz DJ	Aviz comisii Raport expertiză anticorupție Aviz Guvern
Proiectul hotărârii privind constituirea comisiei speciale pentru examinarea impactului Legii nr.94 din 19.04.2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative	179	Înregistrare - 25.04.2013 Dezbatere – 25.04.2013	Deputat	CJNI	Text inițial, final NI	Text rusă Raport CJNI
Proiectul hotărârii privind interpretarea art.1 al Hotărârii Parlamentului nr.28 din 5 martie 2013 privind exprimarea votului de neîncredere Guvernului	178	Înregistrare - 25.04.2013 Dezbatere – 03.05.2013	Deputat	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI	Text final Text rusă Aviz DJ
Proiectul legii privind importul a 15 autocare, de către Uniunea Consiliilor Raionale din Republica Moldova, primite cu titlu gratuit (donație)	177	Înregistrare - 24.04.2013 Dezbatere – 16.05.2013	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz unele comisii Aviz DJ	Text rusă Raport expertiză anticorupție Aviz unele comisii Aviz Guvern

Proiectul legii pentru modificarea articolului 64 al Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr.122-XV din 14.03.2003	176	Înregistrare - 22.04.2013 Dezbatere – 21.05.2013; 14.06.2013; 28.06.2013	Deputat	CJNI	Text inițial NI Raport CJNI Raport expertiză anticorupție Aviz unele comisii	Text final Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul legii privind regimul special al aflării pe teritoriul Republicii Moldova a unui autovehicul	173	Înregistrare - 19.04.2013 Dezbatere – 14.06.2013	Deputați	CEBF	Text inițial NI Raport CEBF Raport expertiză anticorupție Aviz unele comisii Aviz DJ	Text final Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărârii privind numirea în funcția de Procuror General al Republicii Moldova	172	Înregistrare - 18.04.2013 Dezbatere – 18.04.2013	Deputat	CJNI	Text inițial, final Raport CJNI CV	Text rusă NI
Proiectul hotărârii privind numirea în funcție a unui director adjunct al Centrului Național Anticorupție	171	Înregistrare - 18.04.2013 Dezbatere – 18.04.2013	Deputat	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI	Text rusă
Proiectul legii pentru modificarea Legii cu privire la Centrul Național Anticorupție	164	Înregistrare - 16.04.2013 Dezbatere – 18.04.2013; 19.04.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI Aviz DJ	Aviz comisii Aviz Guvern
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul electoral – art.1, 4, 10, ș.a.; Legea despre statutul deputatului în Parlament – art.2, 3)	163	Înregistrare - 16.04.2013 Dezbatere – 18.04.2013; 19.04.2013	Deputați	CJNI	Text inițial NI Raport CJNI Sinteza Aviz comisie Aviz DJ	Text final Raport expertiză anticorupție Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărârii cu privire la aprobarea direcțiilor strategice ale activității din sfera științei și inovării pentru anii 2013-2020	162	Înregistrare - 12.04.2013 Dezbatere – 14.06.2013	Deputați	CCECTSMM	Text inițial, final NI Raport CCECTSMM Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz comisie Aviz Guvern

Proiectul legii pentru modificarea anexei nr.1 la Legea nr.142-XVI din 07.07.2005 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I	161	Înregistrare - 12.04.2012 Dezbatere – 06.06.2013; 28.06.2013	Deputat	CCECTSMM	Text inițial NI Raport CCECTSMM Raport expertiză DJ Aviz unele comisii Aviz DJ	Text final Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărârii privind prelungirea termenului de activitate al Comisiei de anchetă pentru investigarea cazurilor de demolare și deteriorare, în perioada anilor 1993-2012, a unor monumente istorice incluse în Registrul Monumentelor Republicii Moldova	158	Înregistrare - 10.04.2013 Dezbatere – 11.04.2013	Deputat	Comisia de anchetă	Text inițial, final NI	Text rusă Comisia de anchetă
Proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2013 nr.250 din 08.11.2012 (art.1, anexa nr.1, anexa nr.2)	153	Înregistrare - 08.04.2013 Dezbatere – 11.04.2013; 12.04.2013	Deputat	CPSSF	Text inițial, final NI Raport CPSSF Aviz DJ Aviz Guvern	Raport expertiză anticorupție Aviz comisii
Proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pe anul 2013 nr.249 din 02.11.2012 (art.1, 5, 9, ș.a.)	152	Înregistrare - 04.04.2013 Dezbatere – 11.04.2013; 18.04.2013	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz unele comisii Aviz DJ Aviz Guvern	Raport expertiză anticorupție Aviz unele comisii
Proiectul legii privind importul bunurilor ajutătoare tehnice	149	Înregistrare - 03.04.2013 Dezbatere – 12.04.2013	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărârii privind demisia unui deputat în Parlament	145	Înregistrare - 01.04.2013 Dezbatere – 05.04.2013	Deputat	CJNI	Text inițial, final NI	Raport CJNI
Proiectul hotărârii privind numirea în funcția de vicepreședinte al Comisiei Naționale de Integritate	144	Înregistrare - 01.04.2013 Dezbatere – 04.04.2013	Deputat	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI Acte CNI	Text rusă

Proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pe anul 2013 nr.249 din 02.11.2012 (anexa nr.6, anexa nr.7)	142	Înregistrare - 29.03.2013 Dezbatere – 19.04.2013; 23.05.2013	Deputat	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Sinteza Aviz unele comisii Aviz DJ	Raport expertiză anticorupție Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărârii privind numirea unui judecător al Curții Constituționale	141	Înregistrare - 29.03.2013 Dezbatere – 05.04.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final Ni Raport CJNI	Text rusă
Proiectul legii privind modificarea și completarea unor acte legislative (Legea privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl – art.21'1; Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne	138	Înregistrare - 26.03.2013 Dezbatere – 28.03.2013	Deputați	CPSSF	Text inițial NI Raport CPSSF Aviz unele comisii Aviz DJ	Text final BP Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărârii privind Raportul Comisiei speciale de control al declarațiilor cu privire la venituri și proprietate ale președintelui și membrilor Comisiei Naționale de Integritate	133	Înregistrare - 25.03.2013 Dezbatere – 29.03.2013	Deputat	Comisia de anchetă	Text inițial, final Raport Comisia de anchetă	Text rusă NI
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție – art.11; Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar – art.1, 4, 6, ș.a.; ș.a.)	130	Înregistrare - 22.03.2013 Dezbatere – 22.03.2013	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI	Raport CEBF
Proiectul legii pentru ratificarea Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare privind realizarea Proiectului de Reformă a Educației din Moldova	129	Înregistrare - 21.03.2013 Dezbatere – 19.04.2013	Președinte	CPSSF	Text inițial, final NI Raport CPSSF Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii privind importul unor autovehicule	127	Înregistrare - 20.03.2013 Dezbatere – 29.03.2013	Guvern	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz comisie	Aviz unele comisii
Proiectul legii privind susținerea financiară suplimentară a unor beneficiari de pensii și alocații sociale	123	Înregistrare - 19.03.2013 Dezbatere – 22.03.2013	Deputați	CPSSF	Text inițial NI Raport CPSSF Aviz DJ	Text final Raport expertiză anticorupție Aviz comisii Aviz Guvern

Proiectul legii privind scutirea Primăriei or. Ceadîr-Lunga, UTA Găgăuzia de compensarea pierderilor cauzate de excluderea din circuitul agricol a terenului pentru construcția complexului sportiv	121	Înregistrare - 18.03.2013 Dezbatere – 21.03.2013; 22.03.2013	Deputați	CAIA	Text inițial, final NI Raport CAIA Aviz comisie Aviz DJ	Raport expertiză anticorupție Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărîrii privind numirea unui judecător al Curții Constituționale	117	Înregistrare - 14.03.2013 Dezbatere – 29.03.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI CV	Raport CJNI
Proiectul legii pentru completarea Codului contravențional al RM nr.218-XVI din 24.10.2008 (art.90'1)	112	Înregistrare - 13.03.2013 Dezbatere – 05.04.2013; 23.05.2013	Deputați	CJNI	Text inițial NI Raport CJNI Aviz unele comisii Aviz DJ	Text final Raport expertiză anticorupție Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul legii privind importul unor autospeciale	110	Înregistrare - 13.03.2013 Dezbatere – 12.04.2013	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF	Raport expertiză anticorupție Aviz CPEIE Aviz Guvern
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul penal – art.134'12; Codul contravențional – art.231, 233, 243, 400)	108	Înregistrare - 12.03.2013 Dezbatere – 03.05.2013; 14.06.2013	Guvern	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI Raport expertiză anticorupție Aviz comisii Aviz DJ	
Proiectul hotărîrii privind modificarea Registrului monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărîrea Parlamentului nr.1531-XII din 22.06.1993	107	Înregistrare - 12.03.2013 Dezbatere – 05.04.2013	Deputați	CCECTSM	Text inițial, final NI Raport CCECTSM Aviz unele comisii	Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul legii privind completarea unor acte legislative (Legea privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl – art.21'1; etc.)	106	Înregistrare - 11.03.2013 Dezbatere – 28.03.2013	Guvern	CPSSF	Text inițial NI	Text final Raport CPSSF Aviz comisii Aviz DJ
Proiectul legii privind majorarea pensiilor	103	Înregistrare - 07.03.2013 Dezbatere – 28.03.2013	Deputat	CPSSF	Text inițial, final NI Aviz unele comisii Aviz DJ	Raport CPSSF Aviz unele comisii Aviz Guvern

Proiectul legii pentru ratificarea Protocolului privind registrele emisiilor și transferului poluanților la Convenția privind accesul la informație, justiție și participarea publicului la adoptarea deciziilor în domeniul mediului	101	Înregistrare - 07.03.2013 Dezbatere – 26.04.2013	Președinte	CPEIE	Text inițial, final NI Raport CPEIE Aviz comisii Aviz DJ	
Proiectul legii pentru acceptarea amendamentului la anexa A la Convenția de la Stockholm privind poluanții organici persistenti	100	Înregistrare - 07.03.2013 Dezbatere – 29.03.2013	Președinte	CPEIE	Text inițial, final NI Raport CPEIE Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii cu privire la ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană de stabilire a cadrului pentru participarea Republicii Moldova la operațiunile Uniunii Europene de gestionare a crizelor	99	Înregistrare - 07.03.2013 Dezbatere – 29.03.2013	Președinte	CPEIE	Text inițial, final NI Raport CPEIE Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii pentru ratificarea Acordului în domeniul securității sociale între Republica Moldova și Regatul Belgiei	98	Înregistrare - 07.03.2013 Dezbatere – 29.03.2013	Președinte	CPEIE	Text inițial, final NI Raport CAPDR Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii privind modificarea și completarea Legii nr.768-XIV din 02.02.2000 privind statutul alesului local (art.5)	97	Înregistrare - 07.03.2013 Dezbatere – 19.04.2013	Deputat	CAPDR	Text inițial, final NI Raport CAPDR Aviz unele comisii Aviz DJ Aviz Guvern	Aviz unele comisii
Proiectul hotărârii privind modificarea articolului 1 din Hotărârea Parlamentului nr.7 din 15.02.2013 privind constituirea Comisiei speciale pentru selectarea candidaturilor la funcția de membru al Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și a Pede	94	Înregistrare - 07.03.2013 Dezbatere – 07.03.2013	Deputat	CJNI	Text inițial NI	Text final Text rusă Raport CJNI
Proiectul hotărârii privind numirea în funcția de membru al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității	88	Înregistrare - 01.03.2013 Dezbatere – 07.03.2013	Deputat	CJNI	Text inițial NI	Text final Raport CJNI
Moțiune de cenzură asupra activității Guvernului	86	Înregistrare - 28.02.2013 Dezbatere – 05.03.2013	Deputați		Text inițial, final	Text rusă Guvern

Proiectul legii pentru modificarea Legii cu privire la comerțul interior nr.231 din 23.09.2010 (art.3, 8)	83	Înregistrare - 28.02.2013 Dezbatere – 07.03.2013; 21.03.2013	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI	Raport CEBF Aviz comisii Aviz DJ Aviz Guvern
Proiectul hotărârii pe marginea audierilor privind unele acțiuni cu caracter reformativ din domeniul ocrotirii sănătății	82	Înregistrare - 28.02.2013 Dezbatere – 01.03.2013	Deputați	CPSSF	Text inițial NI	Text final Raport CPSSF
Proiectul hotărârii privind stoparea reformei sistemului național de ocrotire a sănătății	81	Înregistrare - 28.02.2013 Dezbatere – 01.03.2013	Deputați	CPSSF	Text inițial NI	Text final Raport CPSSSF Aviz comisii Aviz DJ Aviz Guvern
Proiectul hotărârii privind constituirea Comisiei de anchetă pentru examinarea modului de administrare a pachetului de acțiuni al statului deținut la "Banca de Economii" SA și situației din domeniul financiar-bancar din Republica Moldova	79	Înregistrare - 22.02.2013 Dezbatere – 22.02.2013	Deputați	CJNI	Text inițial NI	Text final Text rusă Raport CJNI
Proiectul hotărârii privind constituirea Comisiei de anchetă pentru examinarea situației de la "Banca de Economii" SA și din sectorul bancar al Republicii Moldova	78	Înregistrare - 22.02.2013 Dezbatere – 22.02.2013	Deputați	CJNI	Text inițial NI	Text final Text rusă Raport CJNI
Proiectul legii privind modificarea articolului 2 din Legea cu privire la Comisia Națională de Integritate nr.180 din 19.12.2011	77	Înregistrare - 22.02.2013 Dezbatere – 22.02.2013	Deputați	CJNI	Text inițial NI	Text final Raport CJNI Aviz comisii Aviz DJ Aviz Guvern
Proiectul legii privind interpretarea articolului 11 alineat (1) litera b) din Legea nr.595 din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova	76	Înregistrare - 22.02.2013 Dezbatere – 29.02.2013	Deputat	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărârii privind demisia din funcția de Prim-vicepreședinte al Parlamentului Republicii Moldova	75	Înregistrare - 15.02.2013 Dezbatere – 15.02.2013	Deputat	CJNI	Text inițial, final	Text rusă NI Raport CJNI

Proiectul hotărârii cu privire la aprobarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2013-2017 și Planului de acțiuni pentru implementarea acestora	74	Înregistrare - 18.02.2013 Dezbatere – 06.06.2013	Guvern	CSNAOP	Text inițial, final NI Raport CSNAOP Aviz comisii Raport expertiză anticorupție Aviz DJ	
Proiectul hotărârii privind acordarea votului de neîncredere prim-vicepreședintelui Parlamentului	72	Înregistrare - 15.02.2013 Dezbatere – 15.02.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI	Text rusă Raport CJNI
Proiectul hotărârii cu privire la Raportul Comisiei de anchetă pentru elucidarea modului de administrare de către organele abilitate a incidentului din 23.12.2012 care a avut loc în Rezervația naturală "Pădurea Domnească"	69	Înregistrare - 14.02.2013 Dezbatere – 15.02.2013	Deputați	Comisia de anchetă	Text inițial, final Raport Comisia de anchetă	NI
Proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii nr.355-XVI din 23.12.2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar (art.8, 21, 29, ș.a.)	68	Înregistrare - 15.02.2013 Dezbatere – 07.03.2013	Guvern	CPSSF	Text inițial, final NI Raport CPSSF Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii cu privire la modificarea și completarea Codului de executare al Republicii Moldova nr.443-XV din 24.12.2004 (art.243, 246, 247)	66	Înregistrare - 15.02.2013 Dezbatere – 23.05.2013; 14.06.2013	Deputat	CJNI	Text inițial Raport CJNI Sinteza Raport expertiză anticorupție Aviz unele comisii Aviz DJ Aviz Guvern	Text final Aviz unele comisii
Proiectul legii privind importul unor fotolii rulante pentru invalizi	64	Înregistrare - 15.02.2013 Dezbatere – 22.02.2013	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz DJ	Aviz comisii
Proiectul hotărârii privind eliberarea din funcție a unor judecători ai Curții Supreme de Justiție	62	Înregistrare - 13.02.2013 Dezbatere – 15.02.2013	Deputat	CJNI	Text inițial, final NI	Raport CJNI
Proiectul legii privind protecția specială a copiilor în situație de risc și a copiilor separați de părinți	61	Înregistrare - 11.02.2013 Dezbatere – 21.03.2013; 14.06.2013	Guvern	CPSSF CDORI CAPDR	Text inițial NI Raport CPSSF, CDORI Aviz unele comisii Aviz DJ	Text final Raport CAPDR Aviz unele comisii

Proiectul legii pentru modificarea Legii cu privire la comerțul interior nr.231 din 23.09.2010 (art.8)	58	Înregistrare - 11.02.2013 Dezbatere – 07.03.2013; 21.03.2013	Deputat	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Raport expertiză anticorupție Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul muncii – art.10, 372, 373, ș.a.; Legea privind Inspekția muncii – art.1, 7, 8, ș.a.; ș.a.)	57	Înregistrare - 28.02.2013 Dezbatere – 25.04.2013; 14.06.2013	Guvern	CPSSF	Text inițial NI Raport CPSSF Raport expertiză anticorupție Aviz comisii Aviz DJ	
Proiectul hotărârii privind numirea în funcția de membru al Comisiei Naționale de Integritate	54	Înregistrare - 11.02.2013 Dezbatere – 28.02.2013	Deputat	CJNI	Text inițial NI Raport CJNI	Text final
Proiectul legii cu privire la modificarea și completarea Codului fiscal (art.52)	52	Înregistrare - 07.02.2013 Dezbatere – 05.04.2013 23.05.2013	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Raport expertiză anticorupție Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul legii pentru modificarea articolului 12 litera a) din Legea nr.134-XVI din 13.06.2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat	51	Înregistrare - 07.02.2013 Dezbatere -01.03.2013	Guvern	CSNAOP	Text inițial, final NI Raport CSNAOP Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul hotărârii privind constituirea Comisiei de anchetă pentru examinarea modului de administrare a pachetului de acțiuni al statului deținut la "Banca de Economii" SA referitor la preluarea în locațiune a bunurilor și de acordare a creditelor	46	Înregistrare - 07.02.2013 Dezbatere – 22.02.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI	Raport CJNI

Proiectul legii pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18.04.2002 (art.127'1, 130, 135, ș.a.)	45	Înregistrare - 07.02.2013 Dezbatere – 22.03.2013	Guvern	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii pentru modificarea anexei nr.3 din Legea privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova nr.764-XV din 27.12.2001	43	Înregistrare - 07.02.2013 Dezbatere – 28.03.2013	Deputat	CAPDR	Text inițial, final NI Raport CAPDR Raport expertiză anticorupție Aviz unele comisii Aviz DJ Aviz Guvern	Aviz unele comisii
Proiectul legii pentru retragerea parțială a rezervei formulate la Acordul privind colaborarea umanitară a statelor-membre ale Comunității Statelor Independente	42	Înregistrare - 07.02.2013 Dezbatere – 28.02.2013	Președinte	CPEIE	Text inițial, final NI Raport CPEIE Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Statului Qatar privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor	41	Înregistrare - 07.02.2013 Dezbatere – 29.03.2013	Guvern	CPEIE	Text inițial, final NI Sinteza Raport CPEIE Avize unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Statului Qatar privind abolirea regimului de vize pentru titularii pașapoartelor diplomatice și speciale	40	Înregistrare - 07.02.2013 Dezbatere – 29.03.2013	Guvern	CPEIE	Text inițial, final NI Raport CPEIE Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul hotărârii privind constituirea Comisiei speciale pentru selectarea candidaturilor la funcția de membru al Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și a Pedepselor sau Tratamentelor Inumane sau Degradante	39	Înregistrare - 07.02.2013 Dezbatere – 15.02.2013	Deputat	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI	

Proiectul legii privind modificarea și completarea Legii nr.355-XVI din 23.12.2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar (art.8)	34	Înregistrare - 01.02.2013 Dezbatere – 07.03.2013	Deputat	CPSSF	Text inițial NI	Text final Text rusă Raport CPSSF Raport expertiză anticorupție Avize comisii Aviz DJ Aviz Guvern
Proiectul legii cu privire la modificarea și completarea Codului fiscal (art.101/2)	32	Înregistrare - 01.02.2013 Dezbatere – 21.03.2013; 11.04.2013	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Raport expertiză anticorupție Aviz unele comisii Aviz DJ	Text rusă Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul legii privind modificarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996 (art.13, 14)	31	Înregistrare - 04.02.2013 Dezbatere – 28.03.2013; 19.04.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI	Raport CJNI Aviz DJ
Proiectul hotărârii pentru completarea Hotărârii Parlamentului nr.276 din 06.12.2012 cu privire la aprobarea bugetului Comisiei Naționale a Pieței Financiare pe anul 2013 (Anexa)	29	Înregistrare - 01.02.2013 Dezbatere – 07.02.2013	Deputat	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Raport expertiză anticorupție Aviz unele comisii Aviz DJ	Text rusă Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul legii privind importul unui autovehicul	27	Înregistrare - 19.02.2013 Dezbatere – 22.02.2013	Guvern	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Aviz DJ	Aviz comisii
Proiectul legii privind importul unui autovehicul	26	Înregistrare - 30.01.2013 Dezbatere – 22.02.2013	Deputat	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Raport expertiză anticorupție Aviz unele comisii Aviz DJ	Text rusă Aviz unele comisii Aviz Guvern

Proiectul legii privind importul unor autospeciale	25	Înregistrare - 28.01.2013 Dezbatere – 22.02.2013	Deputați	CEBF	Text inițial, final NI Raport CEBF Raport expertiză anticorupție Aviz comisie Aviz DJ	Text rusă Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul legii pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind abolirea reciprocă a vizelor	24	Înregistrare - 28.01.2013 Dezbatere – 05.04.2013; 11.04.2013	Guvern	CPEIE	Text inițial, final NI Aviz consultativ CPEIE	Raport CPEIE Aviz comisii Aviz DJ
Proiectul hotărârii cu privire la declararea anului 2013 Anul European al Cetățenilor	23	Înregistrare - 25.01.2013 Dezbatere – 19.04.2013	Guvern	CPEIE	Text inițial, final NI Raport CPEIE Aviz comisii Aviz DJ	
Proiectul legii pentru modificarea unor acte legislative (Regulamentul Parlamentului – art.2, 7, 10 ș.a.; Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar – anexa nr.2; ș.a.)	20	Înregistrare - 23.01.2013 Dezbatere – 15.02.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI Raport expertiză anticorupție Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii Aviz Guvern
Proiectul hotărârii cu privire la revocarea domnului Marian Lupu din funcția de Președinte al Parlamentului Republicii Moldova	18	Înregistrare - 21.01.2013 Dezbatere – 25.04.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI	Text rusă Raport CJNI
Proiectul hotărârii privind formarea Comisiei pentru revocarea prin vot secret a Președintelui Parlamentului Republicii Moldova	17	Înregistrare - 21.01.2013 Dezbatere – 25.04.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final Raport CJNI NI	Text rusă
Proiectul hotărârii privind eliberarea din funcție a Procurorului General	15	Înregistrare - 18.01.2013 Dezbatere – 21.01.2013	Deputat Președinte Parlament	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI	
Proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii nr.20-XVI din 03.02.2009 privind prevenirea și combaterea criminalității informatice (art.2, 4, 7)	13	Înregistrare - 31.01.2013 Dezbatere – 01.03.2013; 22.03.2013	Guvern	CSNAOP	Text inițial, final NI Raport CSNAOP Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii

Proiectul hotărârii privind constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea administrării de către organele abilitate a incidentului din 23.12.2012 care a avut loc în Rezervația Naturală "Pădurea Domnească"	7	Înregistrare - 15.01.2013 Dezbatere – 21.01.2013	Deputați	CJNI	Text inițial, final NI Raport CJNI	
Proiectul legii pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Cehe privind cooperarea pentru dezvoltare	6	Înregistrare - 15.01.2013 Dezbatere – 22.02.2013	Guvern	CPEIE	Text inițial, final NI Aviz ministere Sinteza Raport CPEIE Aviz unele comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii
Proiectul legii despre semințe	3	Înregistrare - 03.01.2013 Dezbatere – 07.03.2013; 05.04.2013	Guvern	CAIA	Text inițial, final NI Aviz ministere Raport expertiză anticorupție Analiza impactului de reglementare Raport CAIA Sinteza Aviz comisii Aviz DJ	
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la statutul juridic al cetățenilor străini și al apatrizilor în RM – art.8; Legea ocrotirii sănătății – art.26; ș.a.)	2	Înregistrare - 13.02.2013 Dezbatere – 21.03.2013; 12.04.2013	Guvern	CPSSF	Text inițial, final NI Avize ministere Raport expertiză anticorupție Raport CPSSF Sinteza Aviz comisii Aviz DJ	Aviz unele comisii

Proiectul legii pentru completarea unor acte legislative (Legea privind administrația publică locală – art.14; Legea asistenței sociale – art.13, 14; ș.a.)	1	Înregistrare - 13.02.2013 Dezbatere – 21.03.2013; 05.04.2013	Guvern	CPSSF CAPDR	Text inițial, final NI Aviz ministere Raport expertiză anticorupție Sinteza Raport CPSSF Sinteza Aviz unele comisii Aviz DJ	Raport CAPDR Aviz unele comisii
---	---	--	--------	----------------	--	------------------------------------